

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁÓDZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 46 (682)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dni powszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 10 listopada 1928 r.

Redaktor przyjmuje wponiedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:

w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnieniem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXIII.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P. K. O. Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

Z obrad Kongresu P. P. S.

P. P. S. potężna i jednolita. Otwarcie Domu Ludowego w Dąbrowie.

Właściwie, obrady XXI Kongresu Polskiej Partji Socjalistycznej, które trwały cztery dni, poprzedziło uroczyste otwarcie Domu Ludowego w Dąbrowie Górniczej.

Górnicy Zagłębia Dąbrowskiego ze składek robotniczych wybudowali piękny własny gmach w Dąbrowie Górniczej.

Piękna ta uroczystość odbyła się w czwartek, dnia 1 listopada w godzinach południowych w obecności dwóch tysięcy robotników, oprócz delegatów, gości kongresowych i zaproszonych przedstawicieli zagranicznych partii socjalistycznych.

Na obszernym placu przy ulicy 3 Maja w Dąbrowie Górniczej, naprzeciw domu Rady Zjazdu Przemysłowców Węglowych, wznosi się wielki czworobok kamienny, mieszczący biura Związków Zawodowych, biura Partji, TUR-a, drukarnię „Górnika” i t. p.

Na scenie czerwienią się sztandary, pięknie odbijające się od ciemnego tła falistych dekoracji. Po obu bokach sceny górnicy w swych strojach odświętnych, czapkach wysokich i charakterystycznych kórtkach. Przed sceną grupa czerwonych harcerzy ze sztandarem. Milicja w niebieskich mundurach.

Po odegraniu Czerwonego Sztandaru przez orkiestrę górników, prezes Rady Miejskiej tow. dr. Pawełek zagaja uroczystość imieniem Rady Nadzorczej Stowarzyszeń Domów Ludowych Zagłębia Dąbrowskiego, odpowiednim przemówieniem.

Dom nazwano imieniem bojowca Józefa Mireckiego.

Przemówienia powitalne wygłosili tow. tow. Tomasz Arciszewski, przedstawiciel Międzynarodówki Socjalistycznej Fryderyk Adler, Norbert Barlicki, Andrzej Strug, Zygmunt Żuławski, Jan Stańczyk.

Następnie odbyło się wręczenie OKR-owi nowego pięknego sztandaru, ufundowanego przez T. U. R. Zagłębiowski — tow. chorążemu Bergierowi Stanisławowi.

Chór młodzieży śpiewa „Cześć Pracy”, cała sala śpiewa Czerwony Sztandar, orkiestra gra i uroczystość zostaje zakończona.

Robotnicy Zagłębia mają własny gmach nad głową.

OTWARCIE KONGRESU.

W godzinach popołudniowych w pięknej sali Domu Ludowego odbyło się uroczyste otwarcie Kongresu, którego dokonał prezes Rady Naczelnej P. P. S. tow. poseł dr. Herman Diamand, wygłaszając następujące przemówienie:

„Stoimy wobec otwarcia XXI Kongresu P. P. S. Żywot P. P. S. był bardzo zmienny, od czasu XX Kongresu Partja przechodziła bardzo ciężkie czasy, ale wychodziła z nich zawsze zwycięsko. Myśl P. P. S. zrozumienie taktyki politycznej było zawsze trafne i prowadziło do celu.

Nigdy takich ciężkich czasów nie przechodził proletarijat jak teraz. Drobną grupą usiłowała zadać partji cios, chcąc zniszczyć organizację zawodową. Kto zaś ją niszczy — niszczy i siłę polityczną Partji.

Warunki społeczne Europy i Polski są również ciężkie. Powstało w Polsce zamieszanie. Starano się o to, by walce klas nadać charakter nieklasowy. Kapitał usiłują odzyskać to, co w czasie rewolucji stracili. Klasie robotniczej tłumaczy się, iż walki klas za-

przestać należy. Żyjemy w czasie gdy wierność wobec sztandaru walki klas decyduje o przyszłości (oklaski).

Nie pozwólmy, by fałszywymi hasłami bałamucono proletarijat. Mamy tak zw. socjalizm chrześcijański, mamy np. w Niemczech czarną mafię „socjalizmu narodowego”. Socjalizm proletarijcki nie chce utrzymać obecnych warunków społecznych, dąży do przebudowy ustroju, do zrealizowania socjalizmu. Kto widzi rozwój gospodarczy świata, przyznać musi, że socjalizm zwycięża. Zadaniem proletarijatu będzie rzucić swą siłę na szalę decyzji. Wszędzie mówi się o bezpartyjności, propaguje się neokapitalizm. Jeżeli proletarijat da się uspić oszukańczymi hasłami — będzie musiał ponieść ofiary znacznie cięższe.

Patrząc na obecne stosunki wołam: Towarzysze! Socjalizm idzie! Towarzysze, nie pozwólcie zamknąć mu drogi! Socjalizm jest koniecznym następstwem kapitalizmu. Świat jest tak bogaty, iż padł placu obecny w raj można przemienić. Nędza jest następstwem kapitalizmu.

Burżuazja, chcąc utrzymać swój stan posiadania musi chwycić się „bezpartyjności”.

Ludzie, którzy chcą nas uczyć państwowości i patriotyzmu, nie są godni, by to czynić (oklaski). Gdy nasi towarzysze ginęli na szubienicach z okrzykiem: niech żyje Polska, ci co chcą nas uczyć klaniali się Katarzynie, składali przysięgi Habsburgom. Proletarijat jedynie odrzucił łaski zaborców.

Jeżeli mamy iść do zwycięstwa, musimy wysoko podnieść sztandar demokracji. Jeżeli się u nas demokracja zwalcza, to dlatego, że przez nią prowadzi droga do nowego ustroju.

Obawiałem się, gdy przyszło niebezpieczeństwo — radość mnie ogarnęła, gdy czytałem list tow. Arciszewskiego. Największą cnotą jest wierność dla czerwonego sztandaru.

Takich towarzyszy wiernych całą duszą sztandarowi pełno jest na sali. Tylko przy pomocy takich czystych ludzi można przeksztalcić społeczeństwo.

Wiem i wierzę, że rozwój ludzkości musi doprowadzić do socjalizmu. Jeżeli się bałem ciężkiej chwili — bałem się o wierność, o serce naszych przyjaćiół. Nie zawiodłem się i wierzę, że ten Kongres położy nowe podwaliny Partji. Kto nie jest członkiem P. P. S. — jest wrogiem socjalizmu polskiego”.

Odczytawszy listę zmarłych członków partji w okresie sprawozdawczym, tow. Diamand otwiera obrady Kongresu.

Do Prezydium Kongresu zostali wybrani tt.: Żuławski, Marek, Diamand, Arciszewski, Bień, Wasilewski, Szczerkowski i Pużak.

Przewodnictwo obejmuje tow. Żuławski.

Zostały odczytane obszernie listy z życzeniami dla Kongresu od tow. marszałka Sejmu Ignacego Daszyńskiego oraz Bolesława Limanowskiego.

Tow. Limanowski, po daniu na wstępie swego listu bardzo ostrej charakterystyki dzisiejszego systemu rządzenia, przechodzi następnie do podjętych z zewnątrz prób rozbitcia Partji pisze:

„Nie dopuście do tego, by im się udało. Przeciwnie, obmyślcie stosowne środki, by naszej Partji nadać wielką siłę odporną i ułatwić jej szeregem zdążanie do głównego celu: zniesienia wszelkiej niesprawiedliwości, niegodziwości i wyzysku.

Witając Was serdecznie i mając żywe zaufanie w uczucie Wasze sprawiedliwości, jestem pewny, że spełnicie to zadanie”.

Następnie w imieniu Międzynarodówki Socjalistycznej wygłosił poniższe przemówienie sekretarz generalny tejże, tow. Fryderyk Adler:

„Jest dla mnie wielkim zaszczytem i radością przemawianie po raz pierwszy w waszym kraju. Dzisiaj rano już na uroczystości poznałem waszą gotowość do walki i wolę jedności.

Polska Partja i sprawa Polski ma wyjątkowe znaczenie i stanowisko w Międzynarodówce. Już w 1864 roku sprawa wolnej Polski stała w ośrodku zagadnień, które mi Międzynarodówka zajmowała. Sprawa niepodległości Polski była sprawą dla Międzynarodówki zawsze aktualną i z dumą powiedzieć możemy, że ukonstytuowanie się Polski odbyło się niejako w Międzynarodówce, gdzie przyjęliśmy sekcję polską trzech zaborów, jako jedną całość. To stanowisko nasze w sprawie polskiej daje nam poczucie, że spełniło się to, do czego Międzynarodówka dążyła: Niepodległość Polski.

Wiemy, że nie wszystkie nasze ideały ziszczyły się. Przed 10 laty przeżywałem ostatnie godziny w więzieniu austriackim. Również przed 10 laty pozwolono mi opuścić więzienie i zastanawiam się jeno nad tem czy to lud czy to kajzer mnie zwolnił. Ten dzień tak pamiętny dla mnie, skłania mnie do rzucenia okiem wstecz na 10 lat ciężkiej pracy. Te 10 lat dały nam wiele doświadczeń. Badając nasz ruch i kryzys, którym podlegał, widzimy, że jedną z niejasności naszego ruchu było ustosunkowanie się socjalizmu do demokracji. Wierzyliśmy, że wojna da socjalizmowi demokrację, że zadaniem ruchu socjalistycznego będzie obrona demokracji.

Byli jednak iluzjoniści, którym się wydawało, że już osiągnęliśmy socjalizm. Był to błąd, z którego powodu niektórzy z nas zaniechali obrony demokracji.

Dziś stwierdzamy, że demokracja jest zagrożona. I dziś też widzimy, że mamy wprawdzie jedną połączoną Polskę, ale jeszcze niezupełnie tak dalece wolną Polskę, jak chcielibyśmy.

Dlatego tu przybyłem witać Was imieniem Międzynarodówki i powiedzieć Wam, że w Was widzimy jedyną obrończynię demokracji (huczne oklaski).

W wielu krajach klasa robotnicza narażona jest na niebezpieczeństwo. Włochy są dla nas odstrasającym przykładem.

Niebezpieczeństwo to jest spoidłem naszej Międzynarodówki (oklaski).

Pozwólcie mi na jeszcze jedno wspomnienie, tym razem z Kongresu austriackiej S. D., który w 1912 r. zebrał się w przededniu wielkiej wojny w Wiedniu. Wtedy wojna bałkańska wybuchła i groźba wojny światowej stała się przed nami. Przypominam sobie ówczesnych gości zagranicznych. Przedstawiciel S. D. niem. Ebert, późniejszy prezydent Rzeszy, przedstawiciel francuskiej partji Albert Thomas, przedstawiciel P. S. S. Józef Piłsudski. Pierwszy raz go widziałem wtedy. Przeczytałem Wam ustęp z jego mowy powitalnej. Mówił on o szczególnej wdzięczności dla austriackiej S. D. i dziękował za gościnność dla P. P. S., przesładowanej przez policję całej Europy.

Powiedział on na końcu: „Jeżeli wojna wybuchnie, postaramy się, aby

ideały nasze, których ziszczenia odmówiła nam rewolucja, ziszczyli się i abyśmy w murach wolnej Warszawy mogli przyjąć drogich gości Kongresu Międzynarodowego”.

Dzisiaj — mówił tow. Adler — jest to zadaniem Waszej Partji i pewny jestem, że to co wtedy wypowiedziane było, spełni się.

Pamiętając, czem Polska była dla Międzynarodówki, pamiętając, że wolna Polska była sprawą Międzynarodówki, mam nadzieję, że Międzynarodówka będzie sprawą wolnej Polski” (burzliwe oklaski).

Przemówienia powitalne wygłosili: tow. Prokiesz w imieniu czeskiej partji Socjalistycznej, tow. Pohl w imieniu niemieckiej socjaldemokracji w Czechosłowacji, tow. Ulpe w imieniu łotewskiej socjalistycznej partji, tow. Poplauskas imieniem litewskich socjalistów na emigracji, tow. Loop imieniem gdańskiej socjaldemokracji, tow. Chobot imieniem polskich socjalistów w Czechosłowacji, tow. Staniewski imieniem polskich socjalistów w Ameryce, tow. Rębalski imieniem P. P. S. w Niemczech, tow. Kroning imieniem socjalistów niemieckich w Polsce, tow. Alter w imieniu Bundu, tow. Rajs imieniem żydowskiej socjalistycznej partji Poalej Sjon lewica, tow. Kopciński imieniem Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, tow. Kopenkiewicz imieniem socjalistycznej młodzieży akademickiej.

Listy powitalne nadesłały partje socjalistyczne następujących krajów: Anglii, Francji, Austrii, Szwajcarii, Holandji, Szwecji, Finlandji, Danji, Norwegii, oraz cały szereg innych.

Po tych wstępnych uroczystościach i formalnościach, oraz po wyborze Komisji Mandatowej i Komisji-Matki, prezes Centralnego Komitetu Wykonawczego, tow. Norbert Barlicki, wygłosił obszernie, rzeczowe sprawozdanie o działalności C. K. W. za okres sprawozdawczy oraz o sytuacji politycznej. Referat ten uzasadnia stanowisko opozycyjne P. P. S. wobec rządu i poczynania Partji w różnych okresach pracy.

Na tem zakończono obrady pierwszego dnia. W piątek rozpoczęły się obrady Kongresu w Sosnowcu w sali Teatru Miejskiego, i cały dzień trwała dyskusja w powyższej sprawie. W dyskusji zabierało głos kilkudziesięciu delegatów, wypowiadając rzeczowo swoje zapatrywanie.

Sekretarz Generalny, tow. Pużak, wygłosił przemówienie, które da się streścić w następującem:

„Kongres powinien wezwać towarzyszy, którzy jeszcze są po tamtej stronie, aby opowiedzieli się za Partją. Dla robotników, którzy zblądzieli, szeregi Partji stoją otworem. Partja jest otwarta dla tych, co się podporządkują jej uchwałom. Ale ci, którzy zawinili „rozłam”, będą musieli oddać się w ręce Sądu partyjnego i wyrok sprawiedliwości partyjnej będzie ostateczną decyzją w ich sprawie. Jeżeli chodzi o mandaty poselskie i radzieckie, które są własnością Partji i należą do ludzi, którzy Partję opuścili, to te mandaty muszą być Partji zwrócone”.

Tow. Ziemięcki w dłuższym przemówieniu przyłączył się do wniosku tow. Pużaka i wygłosił przemówienie na temat polityczny i stanowiska do Rządu.

W trzecim dniu Kongresu toczyła się dalsza dyskusja i została zakończona.

Tow. Prausowa oświadczyła, że od socjalizmu nie odejdzie i w Partji

pozostaje jako szeregowiec i składa mandat poselski.

Pięknym momentem było wniesienie na salę obrad przez tow. Arciszewskiego pięknego nowego sztandaru dzielnic Jerozolimskiej.

Tow. Zaręba wygłosił referat gospodarczy i postawił wniosek o kontroli społecznej nad produkcją i postulat płac minimalnych dla robotników.

Tow. Stańczyk mówił obszernie o konieczności rozwoju i rozszerzenia ustawodawstwa społecznego i ochronnego. Szczególnie silnie domagał się mówca ubezpieczenia na starość.

Tow. Gross mówił o sprawach finansowych państwa.

Nad referatami była przeprowadzona obszerna dyskusja.

Ostatniego dnia Kongresu tow. Pużak wygłosił referat o samorządzie.

Wszystkie wnioski zostały uchwalone jednomyślnie. Uchwały te podamy w następnym numerze. Wniosek w sprawie politycznej podaliśmy już w poprzednim numerze.

Następnie przystąpiono do wyborów władz naczelnych Partii. Liczbę członków Rady Naczelnej powiększono do 63 osób i na wniosek Komisji Matki przez aklamację zostali wybrani do Rady Naczelnej towarzysze: Ziemięcki, Wieliński, Rapalski, Purlal, Szczerkowski, Martynowski z Łodzi, a na zastępcę tow. Walczak, oraz tt.: Adamek, Arciszewski, Barlicki, Bergier, Bobrowski, Boczkowski, Czapiński, Diamand, Dobrowolski, Domsławski, Dziuba, Dziegielewski, Garlicki, Gałaj, Głowacki, Grysowski, Grzeczmarowski, Haluch, Karpiński, Klemensiewicz, Kłuszyńska, Kopciński, Kuryłowicz, Kowalewski, Kustowski, Kwapiński, Liberman, Marek, Machej, Markowska, Malinowski, Matkowski, Neryng, Niedziałkowski, Nowicki, Pająk, Pawełek, Piotrowski, Pragier, Pławski, Pużak, Regier, Słowik, Śledziński, Stańczyk, Stążowski, Talarek, Tapinek, Tortuń, Wasilewski, Wąsik, Waszczyński, Zaremba, Zawadzki i Żuławski.

Nowowyzbrana Rada Naczelna niezwłocznie się ukonstytuowała, wybierając na prezesa tow. Diamanda i na wiceprezesów tt.: Bobrowskiego, Topinka i Machaja.

Również wybrano CKW. w następującym składzie: Arciszewski, Barlicki, Czapiński, Kwapiński, Kuryłowicz, Niedziałkowski, Pużak, Szczerkowski, Zaremba, Ziemięcki i Żuławski.

UROCZYSTE ZAKOŃCZENIE OBRAD.

W podniosłym nastroju, wśród absolutnej ciszy — zamknął obrady poseł tow. Zygmunt Żuławski następującym przemówieniem:

Za chwilę XXI Kongres P. P. S. należeć będzie do historii. Ale w życiu i rozwoju P. P. S. stanowi on ważny etap, gdyż był niesłychanie doniosłą demonstracją za jednością i spójnością naszej partii (oklaski). Podjęty przeciwko nam atak został odparty przez Kongres z całą stanowczością i powagą, godną klasy robotniczej.

Przez szereg miesięcy starano się wbić klin między ogół naszych członków, między partję — a jej ciało naczelne.

Ciała naczelne P. P. S. pozostawały pod zarzutem, że prowadzą partję na drogi złe, że kierownictwo sprawami naszej organizacji dostało się w ręce niegodne!

Wasze uchwały, przyjmujące jednogłośnie do wiadomości sprawozdania tych ciał kierowniczych i przyjmujące z powrotem ich członków do nowych władz partii — są najlepszą odpowiedzią dla tych, którzy chcieli zniszczyć jedność, panującą w naszej organizacji; są dowodem, że wzajemne zaufanie istniało i istnieje (huczne oklaski). Kongres odparł jeszcze jeden wielki zarzut, stwierdzając, że cała partja, cała klasa robotnicza, znajdująca się pod sztandarami PPS. — stoi mocno na stanowisku obrony i utrwalenia niepodległości naszego państwa (huczne oklaski).

Świadomie szerzone były zarzuty, że partja nasza zajmuje stanowisko anty-państwowe, że pozostaje w sprzeczności z ideałami socjalistycznymi — i przesiąknięta jest komunizmem. Te zarzuty znalazły na Kongresie bezwzględne odparcie.

Kongres stwierdził ponad wszelką wątpliwość, że obronę Niepodległości pojmujemy nie przez stosowanie knuta, ale przez wprowadzenie prawdziwej wolności obywatelskiej, przez otwarcie specjalną opieką klasy robotniczej, przez pełne rozwinięcie demokracji pod względem politycznym i socjalnym.

Demokracja jest podstawą naszego działania, a ci, którzy chcą w jakikolwiek sposób ją naruszyć, są dla klasy

robotniczej wrogami i będą przez nią zwalczani. KAŻDY ATAK NA DEMOKRACJĘ ZOSTANIE BEZWZGLĘDNIE ODPARTY PRZEZ PARTJĘ I KLASĘ ROBOTNICZĄ! (huczne oklaski).

Poza zajęciem stanowiska w tych sprawach zasadniczych, Kongres znalazł czas do ustalenia szeregu postulatów ekonomicznych, podjął rezolucję, żądającą uregulowania stosunków z mniejszościami narodowymi, rezolucję w sprawie organizacji prasy itd. itd.

Od tego, jak wykonamy te uchwały, zależy będzie siła naszej Partii!

Ci, którzy spodziewali się, że Kongres wykaże rozbitcie i pęknięcia, doznali rozczarowania.

Zbieraliśmy się w momencie ciężkim — rozchodzimy się, stwierdzając naszą jedność i spójność, a przytem — poddając się, jako ludzie wolni, konieczności posłuchu I KARNOSCI WOBEC WŁADZ, KTÓRE SAMI WYBIERAMY (oklaski).

Ale musimy sobie zdać sprawę, że — choć wychodzimy stąd silni i jednolici — będziemy mieli do czynienia z nowymi atakami. Ci, którzy rozpoczęli walkę przeciwko nam, prowadzić ją będą dalej.

Niech poczucie jedności i siły idzie z Wami do okręgów; niech idzie z Wami to przeświadczenie, iż klasa robotnicza oprzeć się będzie mogła wszelkim zamachom, jeśli cała zgrupuje się koło czerwonych socjalistycznych sztandarów (oklaski).

Mówca wyraża, imieniem Prezy-

djum Kongresu, podziękowanie towarzyszom z Zagłębia za gościnne przyjęcie członków Kongresu.

Przemówienie swoje kończy okrzy-

kiem na cześć Polskiej Partii Socjalistycznej (huczne oklaski).

Cała sala rozbrzmiała potężnymi dźwiękami „Czerwonego Sztandaru“.

Po Kongresie...

Dwudziesty pierwszy Kongres Polskiej Partii Socjalistycznej zebrał się w momencie, gdy nieliczna grupa przywódców warszawskiego O. K. R.-u wraz z usuniętymi poza nawias partii jednostkami z okręgów prowincjonalnych, usiłowała popełnić zbrodniczy zamach na jedność partii, na której ciąży dziś święty obowiązek obrony Demokracji w Polsce i zniweczenia ataków na zdobycze socjalnej klasy robotniczej.

Już sam fakt, że secesja grupy Jaworowskiego dokonana została w tym momencie, kiedy szykowany jest zamach na demokrację, parlamentaryzm, równe prawa wyborcze, gdy coraz częściej i gęściej mówi się o całkowitem zarzuceniu reformy rolnej, gdy lewiciawscy neofici piłsudczyźmu coraz zuchwalsze czynią zamachy na zdobycze socjalnej proletariatu, mówi w czym interesie pan Jaworowski i jego kontrahenci chcieli złamać jedność partii, kto był moralnym sprawcą i inicjatorem zamachu...

I dobrze się stało, że w tym tak brzemiennej powagą momencie zebrał się dwudziesty pierwszy Kongres, którego obrady stały się jedną nieprzerwaną, imponującą manifestacją jedności partyjnej, bojowej gotowości do obrony Demokracji i walki o Niepodległą Polskę Socjalistyczną.

Obrady Kongresu dały również wyraz pogardzie, jaką czuje, bo innego uczucia żywić nie może proletariąt polski dla grupki rozłamowców i ich protektorów.

Kongres niewiele poświęcił czasu zamachowi jaworowszczyków; zmanifestował tylko swe przywiązanie do czerwonego sztandaru, postrzępionego w bojach o Niepodległość i Wyzwolenie Społeczne, potępił zamachowców i dał swe przyzwolenie, by ci, którzy zostali przez jaworowszczyków otumanieni, gdy przejrzą, do szeregów partii byli dopuszczeni z powrotem.

Z całą powagą i stanowczością odparł Kongres oszczerce zarzuty, którymi miotają renegaci, zaopatrzeni obficie w judaszowskie srebrniki.

Przebieg obrad i jednogłośnie przyjmowane rezolucje były najlepszym dowodem, iż wielkie, od lat trzydziestu pięciu wypisane na sztandarze partyjnym hasło walki o Niepodległą Polskę Socjalistyczną nic nie uroniło ze swej mocy!

I pod tym sztandarem zjednoczą się szeregi ludu pracującego miast i wsi, gdy nadejdzie moment rozstrzygającej walki o wyzwolenie społeczne.

Wac. Pol.

Jaką jest taktyka komunistów.

Nie dobro klasy robotniczej, a interes swój partyjny widzą w każdym wystąpieniu klasy robotniczej.

Ostatnia akcja strajkowa włókniarzy, bacznemu obserwatorowi nasuwała cały szereg posunięć komunistycznych, które trudno pozostawić bez jakiegos oświetlenia.

Nęcza plac robotniczych, a w związku z tym obniżona stopa życiowa, była przedewszystkiem tym motorem poruszającym akcję strajkową.

I zdawałoby się, że ten moment walki zespołu wszystkich do wyteżonego wysiłku, prowadzącego klasę robotniczą do solidarności a przez nią do zwycięstwa.

Ale to się tylko zdawało. Bowiem w całej akcji strajkowej od początku do końca obserwowaliśmy czynny godny napiętnowania. Czyniły te popelniały kierownicze ciała związku enperowskiego i chadeckiego a przedewszystkiem komunistów. A były nimi rozbijanie szeregów walczącego proletariatu, budzenie zawiści i wszczynanie wewnętrznych kłótni. Każdy stwierdzi, że w walce tylko jednolitością i trwałością można uzyskać zwycięstwo. Wezwana przez klasowe związki zawodowe do akcji strajkowej, klasa robotnicza, te walory z początkiem strajku miała.

Żeby właśnie taką jednolitość robotników rozbić, kapitaliści nie mało poświęcają grosza, wiedząc, że jak złamają tę solidarność to złamią robotników. I wtedy pieniądze wydane na taką zdradziecką akcję, dziesięciokrotnie im się wrócą w postaci oberwanych zarobków.

Taką zdradziecką akcję obserwowaliśmy w czasie ostatniego strajku. Z czyjej inicjatywy czyniono to, nie chcemy stwierdzać. Przedstawiciele Związku enperowskiego stracili już dawno grunt pod nogami, zaufania mas robotniczych nie mają. Zaufanie to przeszło już dawno na kierownictwo klasowych Związków Zawodowych, reprezentujących interesy robotnicze. I to jest sołą w oku enperowców. Szukają każdej okazji by to zaufanie poderwać. Zdawało im się, że ta właśnie akcja strajkowa jest tą właśnie okazją. Stale przez cały czas strajku przeszkadzali i żeby nie strach, że ich robotnicy rozniosą — złamali by strajk łamistrajkostwem. Tej drogi się lękali więc wszystkimi innymi drogami rozbijali solidarność robotniczą, po cichu zaś kwestje strajku pozostawiali do uznania swoim członkom. Zobaczywszy jednak, że wszyscy strajkują ogłosili szumnie po dwóch dniach strajk. Tą ich metodą robotnicy napiętnowali, spostrzegając, że nie mają związki enperowskie na myśli dobra robotników a tylko rozgrywkę z klasowym Ruchem Zawodowym.

Podobną rozgrywkę, już wewnątrz ruchu zawodowego prowadzili komunisty. Rozgrywkę tą prowadzili pod

maską obrony robotników. Wiedzą dobrze, że gdyby im się tę maskę z twarzy zerwało, wówczas rzesze robotnicze odwróciły by się od nich. Jednak w interesie samych rzesz robotniczych maskę tę należy zerwać i pokazać prawdziwe ich oblicze.

Komunizm pracuje w podziemiach i to jest właśnie złe. Bowiem nie będąc nigdy kontrolowany, może robotnikom obiecywać złote góry. Dotychczas szastali tymi obietnicami w lewo i prawo i w masach robotniczych poczęło się budzić pewne podejrzenie, pewna niewiara w ich obietniki.

Dla tego też rozpoczęli akcję mającą na celu wytworzenie jaknajgorszych warunków bytu, wzbudzenie wielkie rozgoryczenia, bowiem przy takim niezadowoleniu ich obietniki wydawać się będą gwiazdą zbawienia. Przewodnikiem komunizmu w życiu robotniczym jest myśl wytwarzania stałego sztucznego stanu zaniepokojenia i rozdrażnienia. Taką czynność wykonywali posłowie komunistyczni, spacerując po ulicach Łodzi, mając przed sobą i za sobą kilku policjantów, torujących im drogę wśród publiczności. Jak uprzejma była policja dla panów posłów komunistycznych, tak nieuprzejma dla publiczności, to właśnie wywoływało rozdrażnienie. Jeden z robotników w rozmowie zemną powiedział, „teń poseł tak pieczołowicie otaczany był przez policję, że gdybym go nawet chciał w twarz uderzyć, to uczynić tego nie mogłem a należałoby mu się za chęć rozbitcia naszego zebrań delegatów i komisji strajkowej“.

Właśnie to stałe dążenie do rozbijania zebrań, to prowokowanie wspólnych awantur wśród robotników, to rzucanie bezpodstawnych zarzutów na przywódców klasowego ruchu zawodowego, to budzenie zawiści — to właśnie jest broń, którą komunisty walczą. Jak z tego widać, walka ich skierowana jest nie przeciw wrogowi klasy robotniczej, — nie przeciw kapitalistom, a na korzyść ich. Bo rozbijają solidar-

ność robotniczą, a jak wspominałem na początku, w bezsilności i rozbitciu klasy pracującej leżą złotodajne źródła dla kieszeni fabrykanckiej.

Wynika z tego, że komunisty nie mają na myśli interesów robotniczych. Mają zato na myśli ugruntowanie swych wpływów. W każdym ich wystąpieniu publicznym tą myślą się właśnie kierują. Nic to, że robotnicy są aresztowani, nic to, że nawet trupy padają na ulicy — dla komuny właśnie to jest „dobrem klasy robotniczej“ — bowiem „to“ pokazuje społeczeństwu, że komunizm istnieje. A czy takim postępowaniem poprawi się byt robotników, to komunistów nie obchodzi. Nie obchodzi też komunistów nęcza i głód robotniczy, bowiem tam, gdzie można zdobyć poprawę, zjawiają się anioły komunistyczne, by psuć i nie dopuścić do tej poprawy. Knutem i nęczą uczą komunisty w Rosji idei komunistycznej, w Polsce tej władzy nie mają, więc prowokują robotników do niepotrzebnych wystąpień, aby bał nędzy wpajał im tę ideę.

Do rozprawy z tą obłudą, kłamstwem i demagogią komunistyczną trzeba wezwać klasę robotniczą. Trzeba wyjaśnić ich komunistyczną taktykę. Trzeba zerwać tę maskę z twarzy, a wówczas okaże się ich prawdziwe oblicze i robotnicy ze wstrętem odwrócą się od tych rzekomych „obrońców“.

Wystarczy przejechać referaty wygłaszane na kongresach komunistycznych, aby przekonać się, że to, co dochodzi do nas, obliczone jest na łatwo-wierność nieświadomych.

Będziemy dążyć, by na łamach naszego „Łodzianina“ ukazywały właśnie ich demagogiczne twierdzenia. Nie będą one wysłane z palca, lecz zaczerpnięte z kongresu i z ich okólników organizacyjnych.

Czas, by tę maskę z twarzy komunistycznej zerwać i okazać robotnikom prawdziwe ich oblicze.

Eugeniusz Ajnenkiel.

„Kongres“ jaworowszczyków.

Rozłamowcy warszawscy łącznie z grupą Biniszkiwicza, wydalona z Partii na terenie Górnego Śląska, zwołali „Kongres“ na 1 listopada do Katowic.

„Robotnik“ podał fotograficzną odbitkę zaproszenia rozłamowców, rozsyłanego do różnych osób w całym kraju na „Kongres“ w charakterze delegatów, zapewniając chętnym amatorom zwrot kosztów przejazdu, noclegi i utrzymanie sówite. Ze sprawozdań „Przedświcie“ dowiedzieliśmy się, że „proletariat łódzki“ reprezentowali dotychczasowi członkowie P. P. S. Wierczyński, Badzian i Franciszek Pudlarz, byli posłowie, oraz Stefan

Pluciennik. Klasa robotnicza, nietylko Łódź, zna bardzo dobrze z ujemnej strony te osoby, by potrzeba było szczegółowo ich reklamować. Swemi pijackimi awanturami, a z drugiej strony nierobstwem, dali się bardzo dobrze poznać.

Każdy moralny nabytek ma rzekoma frakcja rewolucyjna z tych osobników.

Pudlarz i Badzian są obrażeni, że nie zostali posłami, więc znaleźli sobie „moralną“ podstawę do obdicia się. Pluciennik podczas ostatnich wyborów był zdemaskowany na warcholskiej robocie, kiedy zaproponowaną przez siebie kandydaturą ośmieszył się tylko.

Parlament Polski.

Ogólna debata nad budżetem.

Nieślýchana napaść pana Sławka.

Wtorkowe posiedzenie Sejmu rozpoczęło się generalną debatą nad budżetem. Zabierało głos kilku mówców. W imieniu Klubu PPS. wygłosił przemówienie tow. wicemarszałek Zygmunt Marek (Przemówienie tow. Marka podajemy na innym miejscu).

Rzeczowe krytyczne przemówienie tow. Marka a szczególnie w sprawie słynnego oświadczenia Piłsudskiego z dnia 1 lipca r. b. nie podobało się p. Sławkowi z Bebe, a głównie zdanie, że było to „wielkim uderzeniem w godność i interes państwa polskiego“.

„Sławny“ Sławek zdobył się na wybryk niepraktykowany, oświadczył z trybuny sejmowej, że „ustęp przemówienia posła Marka, dotyczący łabędziego śpiewu poprzedniego rządu, uważa za bezczelne łajdactwo“.

Obelżywe wystąpienie p. Sławka, spotkało się z napiętnowaniem przez większość izby, a i marszałek tow. Dąziński przywołał Sławka do porządku.

Tow. Niedziałkowski wyraził się p. Sławka oddał pod sąd całej uczciwej opinii publicznej, a tow. Marek skierował skargę do Sądu Marszałkowskiego.

Po tym incydencie tow. Niedziałkowski referował wniosek w sprawie ukroczenia praktyk konfiskacyjnych prasy przez organa administracji. Wniosek został uchwalony olbrzymią większością głosów.

Tow. Ciołkosz referował wniosek zmiany reakcyjnej ordynacji wyborczej do rad gminnych i powiatowych w Małopolsce. Nagłość wniosku Sejm uchwalił.

Po referacie tow. Szczerkowskiego Sejm uchwalił nagłość wniosku w sprawie ubezpieczenia na starość, a także wniosek tow. Świątkowskiego o ukroczeniu samowoli z ordynacji Zamojskiego do ludności miejskiej.

Następne posiedzenie uroczyste Sejmu odbędzie się 10 listopada dla uczczenia dziesięciolecia niepodległości.

Mowa tow. Zygmunta Marka.

Końcowe oświadczenie p. Ministra Skarbu, że tworzenie podstaw bytu narodowego wymaga szeregu lat i wysiłków, opartych na współpracy Rządu i społeczeństwa, chcielibyśmy rozumieć, jako apel, ażeby tam, gdzie zachodzi potrzeba wspólnego działania i współpracy, przyszło także społeczeństwo do głosu. Społeczeństwo, jako takie, nie może współpracować z p. Ministrem Skarbu. Społeczeństwo może współpracować przez swoją legalną reprezentację, to jest przez Sejm. Ze strony Rządu nie było dotąd tego „współdziałania“. Nagle zamknięcie sesji sejmowej wtedy, kiedy na porządku dziennym był cały szereg spraw ważnych ze stanowiska państwowego, było aktem nieoljalnym wobec Sejmu.

DOBROBYT KLAS POSIADAJĄCYCH.

Drugie oświadczenie pana Ministra Skarbu, jakoby do dobrobytu było jeszcze daleko, nie odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy.

Dobrobyt istnieje, ale ten dobrobyt jest wyłączną własnością klas posiadających.

NĘDZA KLASY ROBOSNICZEJ I WŁOŚCIAŃSTWA.

Klasa robotnicza w tym dobrobycie udziału do tej chwili nie brała. Odnosi się to nie tylko do niej, ale odnosi się także do szerokich mas włościańskich Polski.

STABILIZACJA WALUTY.

P. Minister Skarbu zwrócił uwagę na stabilizację waluty polskiej. Stabilizacja waluty przeprowadzona przy pomocy pożyczki amerykańskiej, jest w istocie warunkiem rozwoju naszego gospodarstwa.

BANK POLSKI NARZĘDZIEM KAPITALISTÓW.

Złoty polski w dawnej proporcji dolar 5.18 spadł na dolar równy 8.89 do 8.90, co pociągnęło za sobą straty dla społeczeństwa, natomiast akcje Banku Polskiego poszły w górę. Instytucja emisyjna, jaką jest Bank Polski, musi być wydartą z paszczy wielokapitalistycznej.

W związku ze sprawą stabilizacji waluty omawiał Pan Minister Skarbu sprawę deficytu w bilansie handlowym.

UJEMNY BILANS HANDLOWY.

Deficyt w bilansie handlowym, który za czas przeszedł jednego roku wynosił przeszło jeden miliard, zatrważa w wysokim stopniu wszystkie czynniki, których obowiązkiem jest dbać o równowagę budżetu, o stabilizację pieniądza.

NIEBEZPIECZNY ŚRODEK.

Deficyt w bilansie handlowym, który może zaszkodzić naszej walucie — tak oświadczył nam onegdaj p. Minister Skarbu, — waluta nasza bowiem jest ustabilizowana w sposób murowany, nie grozi jej w tym kierunku żadne załamania, albowiem istnieje Bank Polski, który ma możność przeciwdziałania deficytowi w bilansie handlowym przez rejestrację kredytu, jednym słowem przez

zmniejszenie obiegu pieniężnego. Taką radę wskazuje nam p. Minister Skarbu, a równocześnie w tej samej chwili powiada, że gdyby nastąpiła poważna restrukcja w tym kierunku kredytów ze strony Banku Polskiego i innych banków państwowych, to to może zaszkodzić życiu gospodarczemu Państwa.

RESTRUKCJE JUŻ SĄ STOSOWANE.

Istotnie Bank Polski zmniejszył obieg swoich banknotów. Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego wstrzymały w zupełności kredyty. P. Minister Skarbu oświadczył, że na Komisji Budżetowej zda sprawę z tych wszystkich zarządzeń, jakie dotąd przez Rząd dla usunięcia groźących nam złych skutków z powodu deficytu w bilansie handlowym wydane zostały. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w interesie całego gospodarstwa społecznego leżeć będzie, ażeby te zarządzenia odniosły swój skutek.

POLITYKA PODATKOWA.

Na pożyczki zagraniczne, jako na sposób ratunku wobec tych gróźb, które stwarza dla nas deficytowy bilans handlowy, liczyć na serjo nie można.

W tym stanie rzeczy p. Minister Skarbu występuje z propozycją zupełnej likwidacji podatku majątkowego. I w tem właśnie leży ta stała metoda, którą zarzucamy wszystkim dotychczasowym rządóm, a także obecnemu Rządowi, że jego system podatkowy i polityka podatkowa jest wyłącznie skierowana ku tym wszystkim źródłóm, które w najłatwiejszy sposób wydobyć można, ku podatkóm, pośrednim cłóm i monopolum.

NAJBLIŻSZE ZADANIA GOSPODARCZE.

Programem naszym jest to, ażeby pojemność rynku wewnętrznego dla spozycia powiększyć i ażeby zawrzeć o ile możności jaknajrychlej umowy handlowe z sąsiadami. Jesliby te dwie zasady były podstawą polityki finansowej p. Ministra Skarbu i innych resortów gospodarczych w tym Rządzie, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że sytuacja jaka powstaje dla Państwa Polskiego z powodu deficytu w bilansie handlowym oraz groźba ewentualnego zastojów gospodarczego, wzmożenia się bezrobocia, mogłaby w zupełności ustąpić.

KATASTROFALNY STAN KLASY ROBOTNICZEJ.

Ankieta o kosztach produkcji wydała zdumiewające wprost rezultaty. Na 126 tysięcy górników, którzy byli przedmiotem badania przez tę ankietę urzędową, okazało się, że przeszło 60 procent pracujących w górnictwie nie zarabia nawet tego, co jest potrzebne jako t. zw. minimum egzystencji. W przemyśle włókienniczym sytuacja jest jeszcze gorsza. Jeśli więc uprzednimy sobie, że większość klasy robotniczej nie zarabia tyle, ażeby w sposób godny człowieka móc się utrzymać, to jest to stan w wysokim stopniu katastrofalny. Nad stanem tym żadne Państwo, żaden Rząd nie może przejść do porządku dziennego.

PRACOWNICY PAŃSTWOWI.

Podniesienie płac pracowników państwowych musiałoby zapoczątkować także podniesienie płac w przemyśle prywatnym. Przedłożymy Wysokiemu Sejmowi wnioski o zapewnienie w drodze ustawy minimum płacy, ażeby zapewnić w ten sposób minimum egzystencji dla życia ludzkiego.

KONSEKWENCJE ANKIETY.

Jeżeli chodzi o produkcję przemysłową, to pytam Szanownych Panów, do czego właściwie ma służyć Rządowi ankieta i wyniki tej ankiety o kosztach produkcji. Przecież nie ma to być wyłącznie teoretyczne zadanie, do którego rozwiązania Rząd się wziął, ale należy wyciągnąć wszystkie wnioski z tej ankiety, a skoro zbadano dokładnie tajniki kapitalistycznej gospodarki w całym szeregu przedsiębiorstw, to należy rozciągnąć należytą kontrolę nad produkcją przemysłową.

Ankieta dała bardzo duże podstawy do stwierdzenia, że cały szereg przemysłów, warsztatów pracy jest gotów do tego, aby przeszedł w tej lub innej formie na własność Państwa. A oto Pan Minister dał wyraz swemu pogładowi w tym kierunku, że Rząd bynajmniej nie dąży ani do „nadmiernej“ ingerencji Państwa, ani tembardziej do upaństwowienia tych lub innych warsztatów pracy.

ZAHAMOWANIE REFORMY ROLNEJ.

Jeżeli chodzi o drugi filar naszego gospodarstwa państwowego, to znaczy o rolnictwo, to stoimy na stanowisku, że reforma rolna została zahamowana.

TRAKTAT HANDLOWY Z NIEMCAMI.

Proszę Panów, układy handlowe z Niemcami, które zostały przerwane przed paru tygodniami, winny być kontynuowane. Należy dążyć wszelkimi sposobami do tego, aby układy handlowe między Niemcami i Polską jak najszybsze tempo przyjęły i doprowadziły do jak najrychlejszego zawarcia układu.

MILCZĄCA ZGODA...

Proszę Panów! W pierwszych dniach lipca tego roku Rząd poprzedni ustąpił i w miejsce jego przyszedł Rząd p. Bartla. Rzeczą jest trzeźwe polityki zapominać o przeszłości, a nawiązać do nowych warunków, wśród których rozwija się życie państwa.

Chcielibyśmy niewątpliwie zapomnieć o przeszłości, nie poruszać całego szeregu rzeczy, które dotąd drażniły. Nie możemy jednak wykreślić z naszej pamięci, że w Rządzie obecnym znajdują się ci sami prawie ludzie, co byli w Rządzie poprzednim, że Rząd obecny nie miał dość siły, aby rzuconą w dniu 1 lipca przez Marszałka Piłsudskiego rękawicę całemu społeczeństwu polskiemu, odeprzeć, że ten Rząd niejako solidaryzował się z tem wszystkim, co było ostatnim śpiewem łabędzim Rządu poprzedniego, a było wielkim uderzeniem w godność i interesy Państwa Polskiego. (P. Polakiewicz: Nieprawda. Oklaski na ławach P. P. S.) Proszę Panów i ta okoliczność, to solidaryzowanie się z tem wielkim

Be. Be. S. *)

Nazwali swój czyn rewolucyjnym — rozłam, zgotowany w Warszawie opatentowali mianem rewolucji — przeciwko kierownictwu partji!

Szumną nazwą chcieli ozdobić i utworować dalszą drogę rozbijackiemu przedsięwzięciu. Nie dość tego. W poszukiwaniu górnych określeń sięgnęli do najpiękniejszych tradycji PPS. byłego zaboru rosyjskiego — do wspomnień bohaterskiej walki z caratem i jego zbirami. Sławą tamtej walki rewolucyjnej chcą pokryć swoją nie orlim — krecim raczej szlakiem idącą robotę. Więc przybrali sobie tytuł „frakcji rewolucyjnej...“ Nie wyczułi całej niedopuszczalności tego rodzaju maskarad.

Łudził się twórca secesji poseł Jaworowski, że podjęty przezeń rozłam znajdzie w kraju jakiś szerszy oddźwięk. Teraz w „Przedświcie“, czy „Głosie Prawdy“ tem tłumacząc brak realnego poparcia, dla jego akcji poza terenem rozbitej przezeń Warszawy, że większa część niezadowolonych — narówni z nim — z taktyki PPS. nie wytrzymała się z partyjnej dyscypliny i chce na kongresie partyjnym podnieść swoje zarzuty. Czy takie powoływanie się na owych nie towarzyszących mu, choć podzielających jego poglądy, ma podnosić powagę pos. Jaworowskiego i rozłamowców? Bynajmniej; to mocniej potępią

uderzeniem w interesy Państwa Polskiego. (P. Polakiewicz: Nieprawda, niech Pan nie mówi w ten sposób), to ponizanie czynników państwowych. (Przerywania na ławach B. B.), odebranie znaczenia przedstawicielstwu ludowemu znalazło milczące akceptowanie ze strony tego Rządu.

P. P. S. TRWA W OPOZYCJI.

Co do nas musimy pozostawać dalej w bezwzględnej zasadniczej opozycji wobec Rządu. Za czasów tego Rządu rozpoczęła się orgja konfiskat, prawdziwe ograniczenie wolności słowa. Korzystano z dekretów prasowych w sposób, urągający wszelkiemu poczuciu prawa.

ZA POLITYKĄ POKOJOWĄ.

Z okazji rozprawy nad budżetem Ministerjum Spraw Zagranicznych będziemy domagali się, ażeby Minister Spraw Zagranicznych złożył nam sprawozdanie z wszystkich spraw, które zaszły w ostatnich miesiącach na terenie Ligi Narodów, w związku z sprawą ewakuacji Nadrenji, z odszkodowaniami wojennymi, ze sprawą układów handlowych z Niemcami, ze sprawą układów z Litwą. (Głos: I Rumunja). Tu już w tem miejscu zaznaczę, że bez względu na nasze stanowisko opozycyjne do obecnego Rządu, polityka pokojowa Rządu polskiego zawsze znajdzie u nas uznanie.

KWESTJA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Dla polityki pokojowej Państwa Polskiego rzeczą ważną będzie zaprowadzenie pokoju w swoim własnym państwie. Mówić chcę o mniejszościach narodowych. Mówić chcę o pokoju, który powinien panować w naszym Państwie między wszystkimi narodami. Nietylko Polska ma mniejszości narodowe, mają je także inne państwa, które powstały na gruzach dawnych monarchij zaborczych, i wszystkie one dążyć winny do rozwiązania problemu narodowościowego.

NAJLEPSZE UCZCZENIE 10-LECIA PAŃSTWA POLSKIEGO.

Budżet dzisiejszy jest budżetem największym, jaki kiedykolwiek przedłożony został Sejmowi polskiemu.

Jeżeli stanę na stanowisku ogólnej polityki państwowej, to muszę stwierdzić, że dumą może nas napęlić to, że oto na dziesięciolecie istnienia Państwa Polskiego budżet tak wielki, a więc świadczący o rozroście Państwa, przedłożony został Sejmowi jak o dowód, że rozrosły się zadania Państwa Polskiego. Ale, proszę Panów, ten budżet jest budżetem, w którym wyłącznie interes ludzi bogatych jest uwzględniony.

Niechże nowe dziesięciolecie będzie drzwiami naścierzaj otwierającymi się dla nowych myśli i nowych idei, niech to dziesięciolecie postanowi jako najbliższe zadanie wszystkich, ażeby dobrobyt, który dzisiaj jest udziałem tylko klas posiadających, stał się także dobrobytem szerokich mas ludowych. Będzie to najlepszym pomnikiem i najlepszym uczczeniem pięknej chwili dziesięciolecia Państwa Polskiego (oklaski).

jego czyn, że właśnie tuż przed kongresem, przed tą Instancją, gdzie swobodnie wypowiedać się i ścierać mogą zdania, on popróbował zamachu na całość partji! A kongres potępił warchołów.

Krzyknął „veto“ i — urządził defiladę „swoich“ milicjantów... Potężny pan, co się zowie!

Kto takie ma nawyknięcia, kto swoją osobą i swoim doraźnym niezadowolaniem mierzy swój stosunek do partji, która nie jest wytworem jednego pokolenia, ani tembardziej swojego żywota na jednym pokoleniu nie zamknie, kto nie waha się jej uszczuplać, gdy nie jego zdanie jest górą — ten oczywiście należeć nie może do partji, której cały ustrój jest demokratyczny.

Kolejno zabierają głos wszystkie najpoważniejsze organizacje w naszym państwie i padają słowa potępienia na rozbijacką fantazję i rozbijacką robotę sprawcy rozłamowego.

*) Be. Be. nazywają sanację moralną, jako skrót „Bezpartyjnego Bloku Współpracy z rządem“ Jaworowski i spółka próbowali rozbić PPS. za pieniądze sanacji moralnej, nazywając się PPS. frakcja rewolucyjna. Robotnicy warszawscy nazywają ich teraz Be. Be. S.

Dziesięciolecie Rządu Lubelskiego.

Imponujące uroczystości w Lublinie, Łodzi i in.

W środę, dnia 7 listopada r. b. w całej Polsce odbyły się uroczystości z okazji dziesięciolecia Niepodległości i na cześć pierwszego Rządu Ludowego, powstałego w Lublinie na czele z tow. Daszyńskim.

Największa uroczystość odbyła się w Lublinie, urządzona wspólnie przez P. P. S., Polskie Stronnictwo Ludowe, „Wyzwolenie” i Stronnictwo Chłopskie.

Urządzone pochód liczył z górą 20 tysięcy uczestników, na czele z członkami byłego Rządu Ludowego, tt. Daszyńskim, Arciszewskim, Malinowskim i in.

Przy tej okazji odbyła się w parku lubelskim na Bronowicach uroczystość założenia kamienia węgielnego pod budowę Domu Ludowego.

Po południu odbyła się w Teatrze Miejskim w Lublinie uroczysta akademja, na której tow. Daszyńskiemu zebrani zgotowali gorącą długotrwałą owację.

W nadesłanej depeszy tow. Bolesław Limanowski pisze między innymi:

„Życzę szczerze, ażeby dzisiejszy Obchód stał się potężnym zwrotem ku prawdziwej Rewolucyjnej Polsce Ludowej, którą reakcyjna chęć samowładca usiłuje zgnieść ostatecznie”.

Organizacja Łódzka P.P.S. wysłała depeszę następującej treści:

Nie mogąc się stawić osobiście, w dniu obchodu dziesięciolecia Niepodległości Polski i jubileuszu Rządu Ludowego w Lublinie—imieniem polskich robotników w Łodzi, stojących pod sztandarami P. P. S., łączymy się całą duszą z Wami w czci głębokiej dla dzieła Rządu Ludowego, który zwrócił Polsce nieprzedawnione prawa wolności i powołał Lud Rzeczypospolitej do wolnego życia we własnej ojczyźnie. Robotnicza Łódź socjalistyczna stoi wiernie pod wspólnymi sztandarami do obrony Niepodległości w walce solidarniej o wyzwolenie gospodarcze Ludu pracującego.

Niech żyją niezłomni obrońcy Niepodległości!

Niech żyje Demokracja!

Niech żyje P.P.S. i socjalizm!

Łódzki Okręgowy Komitet Robotniczy Polskiej Partii Socjalistycznej

(—) Dr. Edm. Wieliński, Br. Ziemięcki, St. Rapalski, Ant. Purlal, Eug. Ajnenkiel, J. Wojdan.

Redakcja „Łodzianina” również wysłała do Lublina depeszę odpowiedniej treści.

Czerwona Łódź robotnicza bardzo uroczysto obchodziła dziesiątą rocznicę Rządu Ludowego w Lublinie.

Wieczorem 7 listopada w przepelnionej po brzegi dużej sali Filharmonji, udekorowanej sztandarami odbyła się uroczysta akademja, którą dłuższym przemówieniem zajął prezes O. K. R.-u tow. dr. Wieliński. Mocne przemówienie było kilkakrotnie przerywane hucznymi oklaskami.

Na wstępie Chór Robotniczy pod batutą ob. Zozuli odśpiewał Czerwony Sztandar i Międzynarodówkę.

Witany burzą oklasków, długo nie-

milnących i okrzykami Niech żyje wchodzi na trybunę minister pracy b. Rządu Ludowego w Lublinie tow. Bronisław Ziemięcki. Owacja jest jednocześnie dla całego tow. Ziemięckiego i dla Rządu Lu-

O dalszy rozwój Kasy Chorych.

W poprzednim artykule wspomnieliśmy o wadach i niedomaganiach w tu-tejszej Kasie Chorych.

Znany drobne te wady i usterki, lecz jeśli rozpoczyna się z niczego, jeśli się tworzy potężną organizację robotniczą, wbrew tysiącom przeszkód, stawianych przez wrogów Kas Chorych, wówczas nic dziwnego, że pewne braki być muszą, zwłaszcza w pierwszych latach istnienia tej instytucji. „Nie od razu Kraków zbudowano”, mówi przysłowie, a tu właśnie wbrew przysłowiu Kasę postawiono od razu, to też w pierwszych latach zrozumiałe są pewne usterki, które w bardzo szybkim czasie zniknąć muszą.

Cztery lata gospodarki Zarządu w którym socjaliści pozostają w mniejszości, w instytucji obliczonej na wiele pokoleń, to czas niewielki. Zagranicą istnieją Kasy Chorych po kilkadziesiąt lat, a mimo to mają wady, których my dziś nie mamy i dumni jesteśmy z tego, że podczas pobytu naszej delegacji zagranicą, tamtejsi towarzysze zazdrościli nam naszej organizacji i zapowiedzieli, iż będą się starać u siebie zreformować Kasy Chorych na wzór naszej.

Aby nie być gołosłownym przytoczę kilka faktów.

Otóż wiedeńskie, czeskie i niemieckie Kasy Chorych powstały w 1885—6 roku. Są to kasy nie ogólne dla wszystkich pracowników, jak u nas, lecz zawodowe, a nawet zakładowe. Jest to oczywiście kolosalnym minusem, gdyż drobne kasy, oparte na oddzielnych zawodach, czy też zakładach przemysłowych, nigdy nie dadzą swym członkom tego, co potrafi dać organizacja duża i jednolita. Zrozumieli to nasi sąsiedzi i starają się obecnie te braki usunąć bądź przez połączenie drobniejszych kas, czy też nowelizację starych, przeżytych już ustaw, lecz ze względów politycznych jest to nie zawsze możliwe. Kardynalnym brakiem zagranicznych kas chorych jest to, że członkowie rodzin nie mają prawa do świadczeń lekarskich, podczas gdy u nas ze świadczeń tych korzysta około 300 tysięcy osób.

Widzimy więc, że nasza młoda Kasa, wolna jest od tak kardynalnych braków, jakimi obarczone są stare kasy zagranicą. Kasy Chorych są dziełem socjalistów, jedynie też socjaliści mają prawo do rządzenia tą instytucją, gdyż wrogowie tych kas jak Ch. D., N.P.R. lub komuniści nie potrafili wypłenić z niej wszelkich chwastów, aby stała się ona tem, czem być powinna: ostoją jedynego kapitału robotnika — jego zdrowia.

Rozwój Kasy Chorych zależy nie tylko od tych, co ją stworzyli i stoją dziś w mniejszości na jej czele, lecz i od sze-

dowego.

Pięknego, dłuższego przemówienia tow. Ziemięckiego zebrani słuchali z zapartym oddechem, nagradzając takowe irenetycznymi oklaskami.

Następnie odbyła się część koncertowa, w której brali udział: przy fortepianie ob. T. Ryder, śpiew: Sabina Rozenblatowa, skrzypce: Halina Markiewiczowa. Chór odśpiewał kilka pieśni, a Koło Dramatyczne pod kierunkiem artysty teatru miejskiego Damięckiego wystawiło obraz „Cześć Pracy”.

canych przez przeciwników Kas Chorych, lecz przeciwnie winni usuwać te ciężkie klody, rzucane przez wrogów robotników pod nogi ich przedstawicieli. Wiemy o tem dobrze, że nastąpi to dopiero wówczas, gdy sobie wychowamy ubezpieczonych, gdy członkowie Kasy Chorych zrozumieją swą solidarność, gdy poczują się członkami jakby jednej rodziny, czyli inaczej mówiąc, kiedy odczują, że są wzajemnie ubezpieczeni.

A my ze swej strony dążyć nadal będziemy, aby doskonalić w dalszym ciągu drogą nam instytucję, szkolić będziemy własnych lekarzy i personel, usuwając stopniowo znane nam braki, doprowadzimy Kasę Chorych do pełnego rozkutu.

St. Wojdan.

Baczność, wszystkie Komitety Dzielnicowe i członkowie partji!

W sobotę, 10 listopada, o godz. 2⁴⁰ po poł., jako w 10 rocznicę Niepodległości odbędzie się złożenie wieńców pod pomnikiem poległych na Polesiu Konstantynowskim.

Wszystkie dzielnice winny przybyć ze sztandarami.

Towarzyski i Towarzysze! Stawcie się licznie!

H. Piotrowski

w-z Sekretarjat Ł. O. K. R. P. P. S.

Tylko P.P.S. broni Kasy Chorych.

Termin wyborów do Kasy Chorych m. Łodzi zbliża się. W niedzielę, dnia 18 listopada ludność pracująca Łodzi zadecyduje o tem, komu powierzyć obronę swych interesów w tej tak ważnej instytucji ubezpieczeń społecznych, będącą podstawową zdobyczą klasy robotniczej. W tym dniu pamiętać musicie, że w okresie gdy Narodowy Związek Robotniczy dzisiejsza N. P. R., tworzony był dla rozbijania ruchu wolnościowego proletariatu, gdy chadecy jako jedyny program społeczny wysuwali cierpienia na ziemi i nagrodę za to w niebie, gdy esdscy dzisiejsi komuniści za cel główny stawiali sobie federację z Rosją, Polska Partja Socjalistyczna jasno i otwarcie wysuwała postulaty reform społecznych—zasadę 8-o godzinnego dnia pracy, prawo strajków, płatne urlopy i ubezpieczenia na wypadek choroby, nieszczęśliwego wypadku przy pracy i na starość.

Dwa pierwsze Rządy w Niepodległej Polsce—rządy których premierami byli członkowie Polskiej Partji Socjalistycznej wprowadziły te reformy społeczne w życie.

A gdy późniejsze rządy usiłowały dokonać na te zdobycze zamachu — odparli je z całą stanowczością posłowie Polskiej Partji Socjalistycznej.

Stąd płynie ten bezwzględny nakaz, wskazanie dla każdej świadomej robotnicy, dla każdego świadomego proletariusza, iż obronę swych interesów powierzyć może jedynie kandydatom listy Nr. 2—bloku związków zawodowych i partji socjalistycznych.

Jedynie zwycięstwo tej listy zapewni rzeszom ubezpieczonym iż interesy ich będą należycie bronił.

W dotychczasowym zarządzie Kasy Chorych socjaliści byli w mniejszości — na 18 członków zarządu było 6

przedstawicieli partji socjalistycznych — nie mogli oni więc przeprowadzić wszystkich swych zamierzeń,

Rzucali im klody pod nogi przedstawiciele kapitału, którzy uciekali się nawet do sabotażu, byleby zepsuć dobre zamierzenia, żeby zohydzić kasę chorych w oczach ubezpieczonych, a tem samem ułatwić sobie stale szkodliwe zamachy na ubezpieczenia społeczne.

Utrudniali owocną pracę socjalistom, rozbici na dwie grupy enpeerowcy, którzy nie myśleli o dobrej klasie pracującej, lecz tylko i wyłącznie prowadzili zawziętą walkę między sobą lub też umożliwiali zamierzenia naszych towarzyszy! Mimo to socjaliści w zarządzie Kasy Chorych zdolali wiele zdziałać dla dobra rzesz ubezpieczonych.

Czołowi ludzie enpeerowców — Dziamański i inni utworzyli komitet wyborczy pracowników umysłowych, komitet w którym pierwsze skrzypce grają lekarze i farmaceuci, zaprzysiężeni wrogowie kasy chorych—ci sami, którzy podejmowali strajki w okresie szalejących epidemji, by kosztem zdrowia i życia ubezpieczonych, zdobywać judaszowe zyski z podwyżek i nadgodzin.

Chcą zerwać na naszych głosach i komuniści—którzy swą rozbijaczką robotą niszczą związki zawodowe, którzy wszędzie, gdzie wejdą podnoszą wielki krzyk i hałas nie myślą oni o tem, by działać dla klasy robotniczej, lecz tylko o tem, by słyssała ich Moskwa!

Proletariat Łodzi zda w niedzielę 18-go przy urnie wyborczej egzamin świadomości!

Zwycięstwo bowiem listy Nr. 2 przy wyborach do kasy chorych to jeszcze jeden krok naprzód ku lepszemu jutru!

Dr. Klinger Paweł

22)

Wrogowie Proletariatu.

(Ciąg dalszy).

III. Choroby weneryczne.

Skutki rzeżączki.

Mówiąc o skutkach rzeżączki, wspomnieć muszę o, nierzadko po tryprze powstającym, zwężeniu kanału moczowego. Zwężenie to powstaje, jak już wspomniałem, wskutek blizn błony śluzowej, ściągających cewkę, lub też wskutek nacieczek, zwężających światło kanału moczowego. W jednym i w drugim wypadku, zwężenia te dadzą się usunąć przy specjalnem leczeniu.

Drugim skutkiem rzeżączki u mężczyzn bywa powiększenie gruczołu kanałowego, zwłaszcza u mężczyzn w wieku podeszłym, chociaż choroba ta zdarza się u starszych mężczyzn i niezależnie od trypra, jako objaw starczy (prostatilis). Stan ten jest dla chorego bardzo uciążliwy, gdyż znacznie utrudnia oddawanie moczu. Usunąć się daje, niestety, tylko drogą operacyjną. Skutkiem zaatakowania tego gruczołu, rozwija się nierzadko na tem tle niemoc płciowa (impotentia). Wreszcie brak nasienia, ściślej mówiąc, plemników, bywa często skutkiem przebytego zapalenia tryprowego przyjądrzy i jąder,

a co za tem idzie—bezdzielnosć, której przyczyną w małżeństwie bywa mąż, jeśli przeszedł obustronne zapalenie przyjądrzy lub jąder. Należy pamiętać wszakże, że bezdzielnosć w takich wypadkach może nastąpić, ale nie musi. W każdym bądź razie przy bezdzielnosć w pierwszej linii powinien być zbadany mąż, czy w nasieniu jego są żywe plemniki, dopiero jeśli je znaleziono, powinna się leczyć żona. W życiu zaś najczęściej bywa odwrotnie: żona leczy się całemi latami, a mąż, który ani razu nie był w tym kierunku badany, ma kompletną azoosperwę, to jest zupełny brak plemników. Rezultat leczenia się żony w takich razach—nie trudno przewidzieć.

U kobiet skutki rzeżączki objawiają się w stałych upławach, przewlekłych dolegliwościach ze strony pęcherza, macicy, a w końcu w typowych dla rzeżączki kobiecej, cierpieniach jajników, jedno, lub obustronnych, które czynią często z najdrowszej dotąd kobiety złamanego na ciele i duszy inwalidę. Rezultatem tych cierpień bywa często u kobiet zupełna bezpłodność, lub takowa występuje dopiero po pierwszym dziecku, wskutek sklejania się ścianek jajowodów (rezultat przebytego zapalenia tryprowego) i wywołanej stąd niedrożności.

U noworodków spotykamy się często

z tryprotem zapaleniem spojówek oczu. Zakażenie ócz następuje przy porodzie kiedy to główka noworodka przechodzi przez zarażoną pochwę matki.

Choroba ta grozi dziecku nieuleczalną ślepotą, co zresztą zdarza się i u dorosłych, którzy przez nieostrożność przenieśli ropę z chorego organu płciowego na oczy brudnymi palcami. Widziałem już niejednokrotnie niewidomych, którzy w taki sposób stracili wzrok. Stare amerykańskie statystyki wykazały, że 50 proc. wszystkich ślepców zawdzięcza utratę wzroku swym chorym wenerycznie rodzicom (na trypra lub na syfilis). Na szczęście obecnie ta sytuacja uległa gruntownej poprawie od czasu wprowadzenia przez wszystkie państwa przymusowej profilaktyki (zapobiegania) noworodków metodą Credé.

Polega ona na zakraplaniu do ócz noworodka zaraz po porodzie po kropelce 2 procent roztworu azotanu srebra (lapisu). Zapobiegawczy ten środek, którego użycie nakazuje prawo przymusowo wszystkim akuszerkom i akuszerom, usuwa prawie radykalnie niebezpieczeństwo ślepoty u noworodków wskutek trypra.

Przechodzimy teraz do leczenia rzeżączki. Rozdział ten potraktuję ogólnikowo, gdyż leczenie tej choroby nie należy bynajmniej do kompetencji cho-

rego laika, lecz do lekarza-specjalisty. Chodzi mi jedynie o orientację czytelnika.

Leczenie rzeżączki

Otóż leczenie rzeżączki nie jest zgoła tak prostem, jak to się niektórym niedoświadczonym ludziom wydawać może. Ze czasami choremu udaje się wyleczyć przednią rzeżączkę o łagodnym przebiegu „domowymi środkami”, lub pożyczonemi „receptami od doświadczonego kolegi”, nie dowodzi to bynajmniej, aby sprawa ta była tak łatwą. Co jednemu pójdzie na zdrowie, to drugiemu grubo zaszkodzić może. Rzeżączka jest jedna, ale organizmy ludzkie nie są jednakowe i organy, w których się ona usadowić może, są liczne. Zasadniczo rzecz biorąc, śmiało możemy twierdzić, że przebieg jej bywa u rozmaitych ludzi daleko niejednakowy. W każdym bądź razie, jest szczytem lekkomyślności bagatelizowanie tego cierpienia, leczenie się u przyjaciół, oddających wraz z receptami iście niedźwiedzią przysługę, lub u znachorów, wreszcie środkami, szeroko reklamowanymi, dla celów zysku, w gazetach. Jedynie tylko jaknajszysze zwrócenie się do lekarza, specjalisty chorób wenerycznych dać może choremu gwarancję radykalnego pozbycia się rzeżączki.

d. c. n.

Bacność Ubezpieczeni!

W sobotę, dnia 10 listopada 1928 r., o godz. 7 wiecz. odbędą się w poniższych lokalach dzielnicowych zebrania-masówki przedwyborcze:

- 1) dzielnica **Księży-Młyn**, ul. Fabryczna Nr. 2 przemawiać będą: J. Potkański i G. Moskiewiczówna;
- 2) dzielnica **Widzew**, ul. Rokicińska Nr. 54, przemawiać będą: St. Rapalski i K. Grodzicka;
- 3) dzielnica **Chojny**, ul. Rzgowska Nr. 143, przemawiać będą: A. Purtał i L. Kastaniak;
- 4) dzielnica **Bałuty**, ul. Aleksandrowska Nr. 39, przemawiać będą: Fr. Kałużyński i J. Haneman;
- 5) dzielnica **Zielona**, ul. Nowo-Targowa Nr. 31, przemawiać będą: St. Kowalski i E. Andrzejak;
- 6) dzielnica **Górna**, ul. Suwalska Nr. 1, przemawiać będą: R. Kempner i St. Goliński;
- 7) dzielnica **Czerwona**, ul. Wólczańska Nr. 196, przemawiać będą: R. Izdebski i K. Hartman;
- 8) dzielnica **Lewa**, ul. Juljusza Nr. 28, przemawiać będą: J. Wojdan i J. Golański;
- 9) dzielnica **Prawa** — Związek Pracowników Kas Chorych, Piotrkowska Nr. 73, przemawiać będą: A. Walczak i L. Szuster.

DWA WIECE.

Na Kozinach, ul. Letnia Nr. 1, w niedzielę 11 listopada o godz. 3 po poł., przemawiać będą: J. Danielewicz, K. Grodzicka i St. Goliński.

W Konstancynie, ul. Długa Nr. 15, w niedzielę 11 listopada o godz. 2 po poł., przemawiać będą: St. Kowalski i St. Wojdan

Robotnicy i Robotnicy! Pracownicy Umysłowi! Stawcie się licznie!

Precz z judaszowską prasą.

Bojkot „Hasła Łódzkiego”.

Zaledwie kilkanaście dni dzieli nas od tego okresu, w którym proletarij Łodzi i Okręgu, w ciężkiej walce, w walce ze stokrój silniejszym wrogiem ugiął się pod ciężarem jej. Wszystkie siły sprężyły się wówczas przeciwko proletarijowi, walczącemu o kęs chleba. Kapitałiści, jak zwykle, urągali tej nędzy, której są bezpośrednimi sprawcami. Rząd, mając na widoku „przyszły rozłam” w P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych, już wówczas różnym Jaworowszczykom przygotowywał grunt, oczyszczał pole... Prasa pozostająca na usługach kapitału, robiła co jej baroni z pałacu „Siemensa” polecili, t. j. szkalowała przywódców, wmawiając w proletarij, że czas walki jeszcze nie nadszedł, że to tu, to tam — strajk złamano, jednym słowem wszystko, co mogło zaważyć na szali walki. Haniebna rola „Hasła Łódzkiego” nad wyraz przejrzysta, jest tego jaskrawym dowodem. To gadzinowe pismo nie zaważyło się dla dogodzenia swoim „opiekunom” w drugim dniu strajku wydać depeszę, obwieszczającą o likwidacji strajku. Ten „manewr”, jak go ci szubrawcy nazywają, miał na celu wprowadzić w szeregi walczących zamęt, dezorganizację

i osłabić natarcie proletarijatu. Komisja Strajkowa musiała odwoływać te kłamstwa i piętnować je jako prowokację. Po strajku „Hasło Łódzkie” zmieniło nagle front, ubrało się w togę obrońców proletarijatu, głośno krzycząc na niesprawiedliwość i pokrzywdzenie tych, których w ciężkiej chwili zdradziło.

Robi to dla uspienia czujności mas, dla starcia ze swojego czoła piętna hańby, która, oby ich paliła gorącym żelaza. Zarząd Związku Prac. Komun. i Inst. Użytk. Publ. w Polsce, Oddział w Łodzi, przed podwójną grą „Hasła Łódzkiego” ostrzega proletarij Łodzi i wzywa do wszczęcia bojkotu tego judaszowskiego pisma. Niech bojkot „Fuchsa” będzie dla nas przykładem.

Szanowni Towarzysze! Zarząd Związku Pracowników Komunalnych i Użyteczności Publicznej w Łodzi zwraca się z prośbą o rozpoczęcie bojkotu na terenie Partji, Związków, Towarzystw nam pokrewnych i t. d. Niechaj na wszystkich zebraniach, wiecach i masówkach zebrani podejmą odpowiednie, piętnujące uchwały, ogłaszane następnie w prasie partyjnej. Precz więc z „Hasłem Łódzkiem”.

również szkołę żeńską imieniem wodza socjalizmu Bolesława Limanowskiego.

Jeżeli więc propozycja nazwania szkół miejskich imionami Narutowicza i Limanowskiego jest zarozumiałością, to czemu są korespondencje „pana mecenasas”? Lepiej nie nazwać po imieniu, aby nie narażać się cenzurze.

Dalej pisze pan sprawozdawca: „Wystąpienia frakcji P. P. S. są zazwyczaj demagogiczne. Chodzi widocznie frakcji więcej o poklask bezkrytycznych mas aniżeli o pożyteczną(?) pracę obywatelską”. Tą demagogią i chęcią zdobycia poklasków jest wniosek P. P. S. o przyznanie sezonowym robotnikom miejskim gratyfikacji w wysokości dwutygodniowej pensji. Chodzi o to, że sezon skończył się i kilkudziesięciu robotników zwolnionych z pracy zostało się na bruku wraz z rodzinami. Wniosek przeszedł. Robotnicy otrzymają po kilkanaście złotych i ta „demagogiczna uchwała” spędza sen z powiek byłemu socjaliście. Panu, Panie „mecenasie” najmniej pisać wolno o bezkrytycznych masach, bo gdyby nie te bezkrytyczne masy, co stało by się z „Gońcem Sieradzkim” i kto czytał by Pańskie wymarzenia. W następnej korespondencji pan sprawozdawca ubolewa nad tem, że dyrektorem Pow. Kasy Chorych został były giser. Tak Panie mecenasie! Towarzysz Piotr Rączka był giserem. Pracował ciężko. W dzień miotem kowalskim, nocami nad książką. Wykuwał był dla siebie i swej rodziny.

Bez pomocy, bez protekcji zdobył wiedzę i odpowiedni cenzus naukowy. Dzisiaj jest dyrektorem poważnej instytucji, ogólnie szanowanym i uznanym przez władze zwierzchnie jako wybitnie zdolny i inteligentny pracownik. A panu co do tego. Jaki, przepraszam za niedyskrecję jest pański cenzus naukowy, że wytykasz komuś gisera. Z mecenasas i redaktora do reportera brukowego świstka — skok nadzwyczajny. Nic więc dziwnego, że usiłujesz Pan kasać kogo się tylko da. Ale żeby kasać trzeba mieć zęby, bo inaczej nie trudno się ośmieszyć.

Wład. Wes.

Listy do Redakcji.

Nowe kłamstwo enperowskiej „Pracy”.

W dniu 21-X b. r. było opisane w piśmie „Praca” o istnieniu „bandy oprychów” zatrudnionej w garażu miejskim, składającej się z członka związku klasowego Ołubka i 3-ch członków związku Ch. D. t. j. Słomczykowskiego, Pokorskiego i Znajewskiego; banda ta miała rzekomo spiskować na życie „spokojnego” kierownika garażu miejskiego, z partji N.P.R. Tadeusza Olejniczaka.

Dziwne jest, że to pisemko zbankrutowane „Praca” lepiej zna obcych jak swoich; np. w dniu 27-V b. r. opisano w tymże piśmie, że szofer Ołubek jest wybitnym filarem partji P.P.S., wyżej wymieniony nie jest członkiem partji P.P.S., tylko jest członkiem Związku Klasowego szoferów.

P. Olejniczak ma wyrazisty charakter szpiclowski i gotów jest pognać każdego pracownika, który nie podziela jego poglądów, chociaż byłby najzdolniejszym fachowcem w garażu, jak to przyznał się szoferowi Ołubkowi w czasie strajku w 1926 roku za wypowiedzenie się przeciwko partji N.P.R. Po złożeniu raportu na Ołubka przez P. Olejniczaka, naznaczono Ołubkowi 50 zł. kary, a po zlikwidowaniu 3-ej zmiany karetki Pogotowia, Ołubka przedzielono na samochody ciężarowe,

z zaznaczeniem, że kiedy będzie przywrócona 3-cia zmiana, Ołubek otrzyma swoją pracę, jednakże po przywróceniu tejże zmiany, Olejniczak umieścił na miejsce Ołubka swego protegowanego, a Ołubek dotychczas jest popychadłem, pomimo, że jest dobrym szoferem, ślusarzem i monterem z zawodu, a w końcu wtrącił go na kilka dni do więzienia, po odbytej karze został zawieszony przez 3 miesiące na pracy, a P. Olejniczak chwalił się, że to co chciał, to z Ołubkiem zrobił, i nadal będzie się starał, aby żaden członek P. P. S. w garażu miejskim nie pracował.

Ponadto, ofiarowywał szoferowi Słomczykowskiemu zł. 50.—aby ten namówił do bicia łobuzów na Ołubka. Nie lepiej odnosił się do pomocnika Znajewskiego, z którym doszło nawet do bójki w garażu, obecnie urobił z niego swego przyjaciela, by winę przypisać innym.

Dalej co do Olejniczaka i jego stanowiska. Pan Olejniczak po okupacji wyjechał do Francji, bo widocznie za dużo nabroił w Polsce, lecz nie długo tam był, bo szczęście mu nie sprzyjało, więc powrócił do Polski bosy, po kilku tygodniach otrzymał od kol. Wojewódzkiego stanowisko gospodarza garażu miejskiego, pomimo, że nie był żadnym fachowcem metalowym ani szoferem (tkacz) tylko przybłądą danego fachu.

W roku 1925 tenże kolega N. P. R-u wy dobył z pieniędzy Magistratu prawo jazdy szoferskiej, nauczył go jeździć na samochodach miejskich, przez co naraził Magistrat na straty. Olejniczak i dziś ma zielone pojęcie o samochodach i nie umie prowadzić fachowo garażu, umie za to uprawiać politykę ze swymi zwolennikami i siać niezgodę pomiędzy pracownikami garażu. Niezgoda ma być zaporą do wywiezienia do za bramę.

Prosimy Magistrat o zajęcie się tą sprawą. *Szoferzy Garażu Miejskiego.*

Szanowny Towarzyszu Redaktorze.

Z prasy żydowskiej dowiedzieliśmy się o tem, iż ostatnio zostają wywoływane strajki w fabrykach pończosznich, gdzie są maszyny t. zw. „kotonowe” na tle niedopuszczenia robotników żydowskich do pracy na tychże maszynach. Wobec tego, iż niektóre organy prasy żydowskiej, pisząc o tych strajkach przemilczają fakt przynależności strajkujących polskich robotników do Związków Polskich a które znajdują się pod wpływami N.P.R. organizacji szowinistycznej, uprzejmie prosimy o umieszczenie następującego wyjaśnienia:

Związek nasz, jako organizacja klasowa, organizuje wszystkich robotników niezależnie od ich przynależności narodowej, z tego samego już wynika, że stoimy na stanowisku równych praw dla wszystkich członków, a tem samem do równego prawa do pracy. Stwierdzamy, iż oddział naszego Związku rob. żyd. Nr. 7 w Łodzi, który prowadzi zapośredniczenia do pracy robotników żydowskich, o ile nam wiadomo, ostatnio nigdzie nie napotkał na trudności przy przyjmowaniu do pracy robotników żydowskich ze strony polskich członków Związku Klasowego.

Przy tej sposobności chcemy jeszcze zaznaczyć, że dziwi nas bardzo stanowisko żydowskich przemysłowców, którzy dopuszczają obecnie do strajku na tle nieprzyjmowania do pracy robotników żydowskich, bowiem jak nam wiadomo, ci to właśnie przemysłowcy żydowscy byli tymi, którzy zamykali swoje fabryki przed robotnikami żydowskimi.

Z poważaniem

Przewodniczący: **A. Szczerkowski**
Sekretarz z up.: **A. Walczak**

Dzielnica Widzew.

W sobotę, dnia 10 listopada r. b. o godz. 7 wieczorem, w lokalu dz. Widzew odbędzie się zebranie dla członków i sympatyków Partji naszej dzielnicy.

Z Ruchu Zawodowego robotników miejskich.

W dniu 3. XI. 1928 roku w lokalu Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej odbyło się ogólne zebranie robotników sezonowych Oddziału Komunikacyjnego z udziałem przedstawicieli Zarządu w osobach tow. Jordana oraz tow. Białka, na którym po referacie tow. Jordana, postanowiono:

- 1) uważając akcję rozłamową, zainicjowaną przez Jaworowskiego i jego klikę za zgubną w skutkach dla klasy pracującej, a co smutniejsze dążącą do rozbitcia klasowych związków zawodowych, zebrani piętnują

zdradę tej kliky, oświadczając, że jest to robota reakcji i komunistów;

- 2) ponieważ wiadomości podawane w „Hasle Łódzkim”, zwłaszcza podczas strejku powszechnego były i są z gruntu fałszywe, oszczerze i tendencyjne — zebrani uchwalili bojkotować to gadzinowe pismo, wzywając jednocześnie proletarij Łodzi do pójsicia ich śladami.
- 3) Wobec zbliżających się wyborów do Kasy Chorych postanowili jednogłośnie głosować na listę Nr. 2.

Zduńska - Wola.

(Korespondencja Własna).

Pierwsze wiadomości o wyłamaniu się z pod dyscypliny partyjnej grupki „warcholów sanacyjnych”, wywołały niesłychane oburzenie wśród klasy robotniczej naszego miasta. Niezwierzono narazie. Nie przypuszczano, że mogą znaleźć się ludzie, którzy w ogniu walki w chwilach kiedy setki tysięcy robotników zmagają się z kapitałem w walce o byt, zdradzą swój sztandar, zdradzą swą partję, zdradzą swój honor klasowy, przechodząc do obozu przeciwnika i uderzając z tyłu zdradzieckim ciosem w całość partji.

Przypuszczano, że jest to nowa błąka. Lecz fakt pozostał faktem. Tacy ludzie się znaleźli. Zaraz po otrzymaniu ściślejszych wiadomości zebrał się komitet partyjny, a następnie ogólnopartyjną konferencją. Oba te ciała po druzgocących przemówieniach kilku towarzyszy jednogłośnie uchwałyły rezolucję gorącego protestu przeciwko zdradzieckiej akcji i przesłały takowe do C. K. W. Zduńsko-Wolscy robotnicy jak jeden mąż pozostali i pozostaną nadal wierni swej partji i „żadna siła zdradziecka nie zdola zburzyć ich szeregów.

Od pewnego czasu ukazuje się na bruku Zduńskowolskim endecki klerikalny świstek „Gońiec Sieradzki”, na który ostatecznie nie zwracało się uwagi (bo niewarto), gdyby nie coraz częściej powtarzające się niesmaczne

napaści na naszą partję i poszczególnych towarzyszy.

Zabieram głos, aby posadzić właściwego człowieka na właściwe miejsce. Pan korespondent „Gońca” ze Zd. Woli podrzędny adwokacina (oczywiście nie prawnik) szumnie tytułowany u nas panem mecenasem, był też kiedyś w latach młodości socjalistą. Po wojnie został zajadłym endkiem wkrótce ze Zd. Woli przeniósł się do Kalisza gdzie pewien czas redagował wybitnie czarnoseciną „Gazetę Kaliską”, a że tego świstka nikt czytać nie chciał więc interes pękł i pan „mecenas” wrócił do Zd. Woli, gdzie przytułił się do „Gońca Sieradzkiego” jako korespondent. Od mecenasas i redaktora do reportera brukowego świstka, karjera nie lada.

W korespondencji ze Zd. Woli pan sprawozdawca tak między innymi opisuje przebieg posiedzenia Rady Miejskiej: „Posiedzenie z dn. 9 b. m. miało bardzo przykre momenty, wykazujące zarozumiałość i daleko idące żądanie nie w imię obywatelstwa lecz w imię frakcji radnych. Na czem więc ta zarozumiałość i daleko idące żądania polegają. Polegają na tem, że P. P. S. wystąpiła z wnioskiem aby nowowytbudowaną powszechną szkołę miejską nazwano nie zgodnie z życzeniem spółki endecko-sanacyjnej, imieniem b. prezydenta Wojciechowskiego a imieniem pierwszego prezydenta Narutowicza jak

Różne wiadomości

Zwycięstwo wyborcze Angielskiej Partii Pracy.

W ubiegłym tygodniu odbyły się w Anglii wybory samorządowe (do rad miejskich i gminnych), które wykazały, że Socjalistyczna Partja Robotnicza Anglii bardzo znacznie powiększyła swój dotychczasowy stan posiadania.

Natomiast wszystkie pozostałe stronnictwa: konserwatyści, liberałowie i niezawisli utracili moc dotychczasowych mandatów. Liczba nowo zdobytych mandatów przez Partję Pracy wynosi ogółem 184 mandaty. Stronnictwa burżuazyjne straciły: konserwatyści 127 mand., liberałowie 27 mand. i niezawisli 30 mand. Wszystkie te mandaty przypadły dla Partji Pracy.

Cały szereg miast obecnie posiada większość socjalistyczną, a nawet w mieście Islington Partja Pracy zdobyła wszystkie mandaty.

Komuniści nie odgrywają żadnej roli, gdyż w całych wyborach zdobyli tylko 1 (jeden) mandat.

Obecne wybory samorządowe dają nadzieję, że wybory parlamentarne, które odbędą się w pierwszej połowie 1929 r. zapewnią naszej bratniej organizacji wielkie zwycięstwo.

Nowe zwycięstwo wyborcze P. P. S. do Kasy Chorych w Sanoku.

W ubiegłym tygodniu odbyły się wybory do Rady Powiatowej Kasy Chorych w Sanoku. I te wybory wykazały dobitnie, że klasa robotnicza ma coraz większe zaufanie do P.P.S.

Wynik wyborów z grupy ubezpieczonych jest następujący: P. P. S. klasowe związki zawodowe i inteligencja pracująca. Lista ta zdobyła 948 głosów i 21 mandatów. Cała zablokowana prawica: endeckochadecko-sanacyjna otrzymała tylko 386 głosów i 8 mandatów.

Na komunistyczną listę padło tylko 168 głosów.

W grupie pracodawców demokratyczni pracodawcy zdobyli 3 mandaty, polscy reakcyjni pracodawcy 8 mandatów i sjonisi-prawicowcy — 4 mandaty.

ZAPROSZENIE.

Zarząd Robotniczego Klubu Sportowego T. U. R. zaprasza Sz. Tow. na mającą się odbyć w sali Związku Pracowników Handlowych (Al. Kościuszki 21) w sobotę dnia 10 listopada b. r. o godz. 9 wieczór

Uroczystość zamknięcia sezonu prac letnich połączoną z popisami sportowymi i zabawą taneczną.

PROGRAM: 1. Popisy żeńskiej Gromady Czerwonego Harcerstwa.
2. Wręczenie nagród zespołom i poszczególnym zawodnikom.
3. Wiczenia popisowe sekcji szermierczej i bokserskiej.
4. **Tańce do rana.**

Buget na miejscu. — — — — Wzorowy Jazz-band.

Bilety do nabycia w sekretarjacie R.K.S. T.U.R. przy ul. Narutowicza 50 i w dniu zabawy przy wejściu.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527), na Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 lipca 1928 roku, „O uregulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 761) oraz na uchwałę Magistratu m. Łodzi, Nr. 355, z dnia 16 kwietnia 1926 r. niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 989 z dnia 7 listopada 1928 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

1. Na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg.

w hurcie:		w detalu:	
mąka żytnia 70%	—	mąka żytnia 70%	zł. 0.75
„ pszenna	—	mąka pszenna 65%	zł. 0.51
		chleb żytni pyłowy 70%	zł. 0.45
		chleb razowy	zł. 1.10
		bułki	zł. 1.10
		1 bułka o wadze minimum 4 1/2 dkg.	zł. 0.05

2. Na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg.

w hurcie:		w detalu:	
1 wołowina norm. I gat.	zł. 2.52	1 wołowina norm. I gat.	zł. 2.90
2 „ „ II „	zł. 2.10	2 „ „ II „	zł. 2.40
3 „ koszerna I „	zł. 3.26	3 „ „ I „	zł. 3.90
4 „ „ II „	zł. 2.62	4 „ „ II „	zł. 3.15
5 baranina norm.	zł. 2.75	5 baranina normalna	zł. 3.16
6 „ koszerna	zł. 3.25	6 „ „	zł. 3.90
7 cielęcina normalna	zł. 2.75	7 cielęcina normalna	zł. 3.15
8 „ „	zł. 2.75	8 „ „	zł. 3.30
		9 wołowina norm. I bez kości	zł. 3.50
		10 „ norm. II bez kości	zł. 2.60
		11 polędwica wołowa	zł. 4.—

3. Na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:

1 wieprzowina	zł. 2.60	18 baleron gotowany	zł. 6.—
2 wieprzowina bez dokł.	zł. 3.20	19 baleron surowy	zł. 4.70
3 schab i baleron	zł. 3.20	20 boczek surowy wędz.	zł. 4.10
4 słonina	zł. 3.40	21 boczek gotowany	zł. 5.50
5 sadło	zł. 3.40	22 szmalce	zł. 4.—
6 salceson	zł. 3.40	23 słonina paprykowana	zł. 4.70
7 kielbasa krajana	zł. 3.40	24 siekane	od umowy
8 kielbasa serdelowa	zł. 3.40	25 polędwica sur. wędz.	zł. 6.50
9 paszтетowa	zł. 4.30	26 kielbasa surowa	od umowy
10 serdelki	zł. 4.50	27 rolada	zł. 4.30
11 podgarlana	zł. 2.40	28 kielbasa sucha	zł. 5.40
12 czarna	zł. 2.40	29 salami	zł. 8.—
13 kaszanka	zł. 1.30	30 parówki	zł. 5.40
14 krakowska	zł. 4.30	31 kielbasa sucha polska	zł. 6.20
15 szynka gotowana	zł. 6.—	32 kielbasa sucha moskiewska	zł. 6.20
16 szynka sur. wędz.	zł. 3.40	33 kielbasa sucha myśliwska	zł. 7.50
17 szynka bez kości	zł. 4.—	34 salami miękkie	zł. 5.40

W myśl §. 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000 — złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 8 listopada 1928 roku.

Prezydent m. Łodzi
(—) Br. Ziemięcki.

SPORT.

Wojewódzka Konferencja Klubów zrzeszonych w Ł. R. S. K. O.

Po zamknięciu letniego sezonu sportowego, Łódzki Robotniczy Sportowy Komitet Okręgowy zwołuje na dzień 25-go listopada o godz. 10 rano do lokalu Łódzkiej Org. Młodz. „TUR” (Narutowicza 50) Wojewódzką Konferencję wszystkich Klubów robotniczych, zrzeszonych w Ł.R.S.K.O.

Ze względu na rozmach w pracy sportowej niektórych klubów robotniczych, jak również w celu uzgodnienia przyszłej działalności, konferencja ta wprowadzi wiele ożywczych prądów do naszych organizacji.

Robotniczy Bieg Kolarski o Mistrzostwo Warszawy.

W ubiegłą niedzielę na trasie Jabłonna—Struga—Zegrze (dystans 50 klm.) odbył się bieg kolarski o robotnicze mistrzostwo Warszawy, w którym wzięli udział zawodnicy: Skry, Świt, Morcowi i i Watu w ogólnej liczbie 22.

Tytuł mistrza w czasie 1 godz. 49.04 sek. zdobył tow. Rycembel ze Świt. Drugie miejsce zajął tow. Myrcha Władysław również ze Świt. Drużynowo Bieg wygrał „Świt” przed „Skry”.

R. T. S. „Widzew” — G. M. S. 3:1.

W rozgrywkach o mistrzostwo Łódzkiego Okręgu Widzew po ładnej grze pomimo rezerwowego składu, łatwo pokonał G. M. S. w stosunku 3:1.

Zetel.

LUSTRA TREMA

NA ZADANIE NA SPŁATE!

FABRYKA LUSTER / SZLIFIERNIA SZKŁA

ALFRED TESCHNER

ŁÓDŹ, JULIUSZA 20

RÓG NAWROT / TEL. 40-61

Dr. KLINGER

Choroby weneryczne, skórne i włosów

Leczenie lampą kwarcową.

Andrzeja Nr. 2, telef. 32-28.

Godziny przyjęć: od 1.30—2.30, dla Pań, od 6—8

dla Panów. W niedzielę i święta od 10—12.

MAGISTRAT m. ŁODZI

poszukuje dla pracowni rzeźbiarskiej dwuizbowego względnie jednoizbowego widnego lokalu na parterze o wysokości 5 mtr., powierzchni zaś około 120 mtr. kw.

Oferty składać należy w Wydziale Gospodarczym, Plac Wolności 14, pokój 34, w terminie do dnia 15 listopada r. b.

Wielki event! — Arcydzieło filmowe, będące obecnie największą sensacją stolic europejskich

MIMOZA IGRZYSKO NAMIĘTNOŚCI

Następny program: „Z DRADA”

Potężne zmaganie się dwóch stuprocentowych typów Dolores del Rio i Wiktora Me-Laglana.

Przetarg.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem przetarg na budowę nowoczesnej parowej cegielni o rocznej produkcji 15 milionów sztuk cegieł.

Oferta winna zawierać:

- 1) firmy oferowanych maszyn;
- 2) kalkulację kosztu własnego wyrobu 1000 sztuk cegieł bez uwzględnienia wartości surowca (gliny) i amortyzacji gruntów;
- 3) najkrótszy termin uruchomienia cegielni.

Oferty obowiązują warunki techniczne, podane przez Magistrat m. Łodzi; dopuszczalne jest również opracowanie projektów i sporządzeń kosztorysów jako alternatyw.

Magistrat m. Łodzi zastrzega sobie wybór oferenta wzgl. podział prac na kilku oferentów lub nieuwzględnienia żadnej z ofert.

Warunki techniczne, plan sytuacyjny m. Łodzi z uwzględnieniem majątku Rszew, wykaz wyników wierceń z planem sytuacyjnym otworów — otrzymać można w Magistracie — Wydział Budownictwa, pokój Nr. 50, Plac Wolności Nr. 14, codziennie w godzinach biurowych.

Na żądanie wydaje się próbki gliny.

Do ofert należy załączyć pokwitowanie z Głównej Kasy Miejskiej (Plac Wolności Nr. 14), jako dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi w wysokości dwóch (2) dwa procent oferowanej sumy w gotówce, w papierach procentowych o wartości pupilarnej lub w gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę cegielni parowej w Rszewie” do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 50, do dnia 18 (osiemnastego) grudnia 1928 roku w godz. 12-ej tegoż dnia, o godz. 13 nastąpi otwarcie ofert w obecności oferentów lub ich przedstawicieli.

Łódź, dnia 5 listopada 1928 r.

Magistrat m. Łodzi.

Przymusowe licytacje. (Ciąg d lszy).

377. Weizental J., Cegielniana 51, meble.
378. Wajnszok Z., Kamienna 20, lustro.
379. Zylberszac N., Południowa 28, meble.
381. Zylberberg M., Dzielna 35, pianino.
383. Zysman A., Cegielniana 59, meble.

384. Zytenfeld A., Zawadzka 14, szafa.
385. Zagorzelska G., Cegielniana 120, zegar.
386. Zajdler Sz., Wschodnia 49, maszyna do pisania.
387. Wolman G., Pomorska 25, meble.

387a Braun I., Cegielniana 45, meble, pianino.
387b Dobranicki J., Cegielniana 40, 400 metrów towaru.
387c Fuks J., Lipowa 45, maszyna do szycia, meble.

387d Gostomski B., Piotrkowska 76, pianino, meble.
387e Grosberg S., Wschodnia 58, meble.
387f Klukas F., Cegielniana 64, meble.
387g Żytnicki J., Południowa 18, pianino, meble.

W dniu 23 listopada r. b. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu.

388. Ankiewicz W., Suwalska 23, meble.
389. Angersztajn St., Wólczńska 74, meble.
390. Boreks S., Różana 10, meble.
391. Buchner St., Mazurska 6, meble.
392. Boraks S. i F., Różana 10, pianino.
393. Baruch i Perla, Piotrkowska 238, 30 kapeluszy.
394. Ciupa K., Rzgowska 100, meble.
395. Chęciński M., Piotrkowska 209, meble.
396. Feldbril, Piotrkowska 167, blacha.
397. Frenkel Ch., Piotrkowska 207, kredens.
398. Fiszer F. A. O. M. T. O., Piotrkowska 112, maszyna do pisania, meble.
399. Fiszer M., Piotrkowska 112, 3 szt. towaru.
400. Furmańczyk J., Kilińskiego 100, meble.
401. Grzelaczyk H., Dąbrowska 18, meble.
402. Grinberg Sz., N.-Cegielniana 7, meble.
403. Grudziński Fr., Rzgowska 70, maszyna do szycia.
404. Goldberg E., Karola 26, meble.
405. Hochberg A., Piotrkowska 284, meble.
406. Haman R., Kilińskiego 86, pianino.
407. Klingsporn K., Nawrot 92, meble.
408. Kempinscy M. L. i H., Radwańska 44, maszyna do szycia, meble.
409. Kluka A., Janiny 7, meble.
410. Kon B., Pusta 13, meble.

411. Kleinman H., Słowiańska 17, meble.
412. Kapela Wl., Wysockiego 23, maszyna do szycia.
413. Kinstler W., Suwalska 25, meble.
414. Lichtensztajn T., Piotrkowska 284, meble.
415. Luzak A., Krzywa 4, meble.
416. Lipszyc A., Piotrkowska 121, meble.
417. Makowski J., Nawrot 99, meble.
418. Matusiak M., Targowa 15, meble.
419. Makowski A., Rokicińska 20, 16 worków maki.
420. Nagiel A., Kilińskiego 96, meble.
421. Natkiewicz M., Zamenhofska 6, kredens.
422. Pawłowska J., Przędzalniana 32, szafa.
423. Pladek H., Główna 43, meble.
424. Parzenczewski M. i M., Kilińskiego 131, meble.
425. Pfeiffer H., Piotrkowska 111, 2 walizy.
426. Potz Czesław, Radwańska 35, meble.
427. Petzold Fr., Główna 8, 30 swetrów.
428. Potz Cz., Radwańska 26, maszyna do pisania.
429. Peters K., Radwańska 44, meble.
430. Piasecki H., Anny 30, meble.
431. Perła M., Piotrkowska 220, meble.
432. Ramisch P., Piotrkowska 121, kasa ogniotrwała.

433. Ruppech J., Pograniczna 49, meble.
434. Raschig S., kasa ogniotrwała.
435. Rogozińska A., Przędzalniana 10, meble.
436. Rejterer H., Kopernika 19, meble.
437. Rozental D., Piotrkowska 220, meble.
438. Ruprecht J., Pograniczna 49, szafa.
439. Byczkowski I., Napiórkowskiego 114, meble.
440. Strauch Z., Zakątna 83/87, meble.
441. Suwalski J., Kilińskiego 207, meble.
442. Szpiro M., Piotrkowska 292, meble.
443. Staśkowski L., Piotrkowska 285, lustro.
444. Swiderski A., Skierniewicka 15, meble.
445. Smuga R., Rzgowska 106, meble.
446. Szyndler A., Kilińskiego 84, meble.
447. Steigert Gottlib, Miedziana 20, meble.
448. Silberstanz L., Karola 8, meble.
449. Sobczyński W., Sz. Pabjanicka 27, węgiel, kartofle.
450. Suwalski J., Kilińskiego 207, biurko.
451. Tuska H., Piotrkowska 275, meble.
452. Firma „Trak”, Rokicińska 53, maszyna do pisania.
453. Wojdyński L., Piotrkowska 218, maszyna do szycia.
454. Wasiewicz N., Rzgowska 91, maszyna do szycia, meble.

455. Weinberg E., Piotrkowska 294, meble.
456. Wojciechowska M., Kilińskiego 180, meble.
457. Wajner M., Zamenhofska 11, meble.
458. Zilberszac M., Piotrkowska 271, pianino, meble.
459. Zerbe O., Piotrkowska 229, meble.
460. Zylberberg N., Sienkiewicza 74, meble.
461. Zelik K., Rzgowska 4, meble.
462. Zylbersztajn G., Piotrkowska 271, meble.
463. Andurski A., Al. Kościuszki 69, meble.
464. Bittner Fr., Piotrkowska 164, 10 foteli.
465. Chęciński M., Piotrkowska 209, towar.
466. Diefenbach G., Rzgowska 33, meble.
467. Drynkowski J., Sienkiewicza 56, meble.
468. Friedman I., Zamenhofska 6, meble.
469. Gotthelf B., Sienkiewicza 61, szafa.
470. Janik J., Wólczńska 112, meble.
471. Langhof A., Wólczńska 157, pianino.
472. Lenkiński Sz., Piotrkowska 107, meble.
473. Mange Teodor, Anny 33, meble.
474. Piasecki H., Anny 30, meble.
475. Ramisch P., Ciasna 21, 100 garnków kamiennych.
476. Rozental G., Rzgowska 3, meble.
476a Spodenkiewicz A., Piotrkowska 150, towary galanterijne.
477. Sp. Akc. Smarzyński, Senatorska 7, meble biurowe, maszyna do pisania.

Potrzebni chłopcy

DO ROZNO SZENIA „ŁODZIANINA

Zgłaszać się z dokumentami w piątek, od g. 4

KINO-TEATR
PALACE

PIOTRKOWSKA 108.

Dziś i dni następnych!

Niebywały
superfilm
wschodni
p. t.:

CIE NIE HAREMU

Rewelacyjny dramat, odsłaniający tajemnice wschodnich domów rozkoszy.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

W rolach głównych: Luisa Lagrange i Leon Mathof.
Początek o godz. 4 po poł. w soboty i niedziele o 11-ej.

Dziś i dni następnych!

Ilustracja muzyczna w wykonaniu wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyktando TEODORA RYDERA.

Sztandarowy film z „Grupy wielkich gwiazd ekranu” wytwórni amerykańskiej United Artists.
Najpotężniejsze arcydzieło sezonu, chluba naszego tegorocznego repertuaru.

Reżyserja
Turzańskiego i Taylora

„BURZA”

Reżyserja
Turzańskiego i Taylora

W rolach głównych **John Barrymore** i pierwszy występ w Ameryce ośniewającej — **Camilly Horn.**

Ilustracja, muzyczna składająca się z perł muzyki rosyjskiej, ściśle dostosowana do treści filmu.

Ceny miejsc nie podwyższone, jednak wobec wielkich kosztów nabycia wszelkie passe-partout prócz urzędowych i prasowych, oraz lety wolnego wejścia nieważne. — W sobotę i niedzielę od godz. 12 do 3 wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Początek seansów o godzinie 3.30, 5.30, 6.50, 8.30 i 10.15, w soboty i niedziele dodatkowo o 12.10 i 1.50 po południu.

ODEON

Ostatnie 3 dni!

Film osnuty na tle prawdziwych zdarzeń p.t.

Tułaczka Księżny Trubeckiej

Dramat z życia arystokracji rosyjskiej.

W roli głównej

MADY CHRISTIANS.

Rzecz dzieje się w Rosji i w Paryżu w rosyjskim kabarecie „Złoty Kogut”.

Uwaga! W kinoteatrze **ODEON** ilustrację śpiewną wykona chór (10 osób) pod kier. p. LEWITINA.
W kinoteatrze **WODEWIL** ulubieniec Łodzianek i Łodzian p. Z. ULLAS.

WODEWIL

Ostatnie
3 dni!

CORSO

GARY COOPER w obrazie

Postrach Dzikiego Zachodu

Sensacyjno-awanturyczny dramat w 10 aktach.

W rolach głównych:

Jack Luden, Betty Jeweli oraz Grzmot rumak Coopers.

Nad program: **FARSA.**

CZARY

Dziś i dni następnych!

Na I-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

TOM MIX

w sensacyjno
cowbojskiej
supersensacji
p. t.:

Tygrys z Arizony

Najwspanialsze arcydzieło z życia ludu rosyjskiego

APOLLO
16 Konstątnowska 16

Niewolnicy Carskiego Knuta

Potężna epopea, pełna tragizmu, z czasów panowania cara Aleksandra II-go.

Dziś i dni następnych.
Nast. program: Douglas Fairbanks jako „CZŁOWIEK z BICZEM”

W rolach głównych: młodzieńca, zachwycająca argentyńska — **Mona Maris** oraz rywal Jannings'a **Henry George.**

Kino Sp. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

Wielki wspaniały program!

Od wtorku 6 listopada do poniedziałku 12 listopada wł.

Miłość Sport! Erytyzm — To co lubicie... To czym się zachycacie

Dama z rekordem światowym

Rekord piękności i szynul — Rekord dowcipu i zabawy! — Rekord pikanterji!

Miejski

Kinematograf Oświatowy

Tel. 18-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

Dla dorosłych.

„PRZEDPIÉKLE”

UWAGA: Z powodu przypadającej 10 letniej rocznicy odzyskania Niepodległości Polski, w sobotę, dnia 10 listopada od godz. 1.30 po poł. i w dzień 11 listopada od godziny 4 po południu wejście do kina na wszystkie seanse BEZPŁATNE.

Dla młodzieży i dorosłych.

Odzyskanie Niepodległości Polski

CENY OGŁOSZEŃ:

Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra.

Miejscowe: Drobné: Za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy). Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy. Zwyczajne: Za 1 milimetr jednolamowy 15 groszy. (str. 8 lam.), komunikaty, nekrologi w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa). Zamiejscowe o procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: AL. NOWAKOWSKI.

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, ul. Gdańska 101.

Wydawca Łódzki O. K. R. P. P. S.